

Mi a pálya? Fókuszban a pályaválasztás 6. oldal • Megnyerték a maratont – paksi filmes sikerek 7. oldal • Díjazták az önzetlen tenni akarást – országos elismerés a dunakömlődi asszonynak 10. oldal • Kalandozások Európában Maria Kennyvel 11. oldal

Paksi Hírnök

Az írás megmarad.

XVIII. ÉVF. 20. SZÁM

ALAPÍTVÁ 1989-BEN

2009. OKTÓBER 23.

Paksi siker is az U20-as bronzérem

Írásunk Szabó Jánosról a 16. oldalon

Felbecsülhetetlen értékű lelet Paks határában

9. oldal

Fotó: Molnár Gyula

Fotó: Kóvi Gergő

Húszéves a rendszer

Két évtized távlatából kérdeztünk két olyan képviselőt, aki tagja volt az első önkormányzati testületnek, s akik mára messze kerültek a közélettől: hogyan emlékeznek vissza a rendszerváltás paksi éveire.

(Képünkön egy húsz évvel ezelőtti pillanatot: leveszik a vörös csillagot a már szerkesztőségünknek is otthont adó irodaépületről.)

A Városi Múzeum gyűjteményéből

MECSEKVIDÉKE
TAKARÉKSZÖVETKEZET

48 éve Ügyfeleink szolgálatában!

Paks, Villany u. 4. Telefon: 75/511-240

Jelen tájékoztató nem minősül ajánlattételnek.

A szerződések részletes leírását az üzlet- és termékszabályzatok tartalmazzák!

TUD JOBBAT? EURO megtakarításaira, most két hónapra is magas, évi 5% **betéti kamatot (EBKM: 5,09%)** kínálunk. Egyszeri lekötésű, pénzintézetünknel újnak minősülő számlabetétekre vonatkozó ajánlatunk visszavonásig érvényes.

Új műszerek az egynapos sebészetben

Két, összesen húszmillió forint értékű orvosi műszert adott át a Paksi Egynapos Sebészet Egészségügyi Alapítvány a városi rendelőintézetben működő egynapos sebészetnek. A berendezéseket adományokból vásárolták, a legjelentősebb támogató a Paksi Atomerőmű Zrt. volt.

Az egészségügyi ellátás javítása és az eszközállomány fejlesztése céljából hozták létre azt az alapítványt, amely az atomerőmű felajánlásának köszönhetően két korszerű berendezéssel gazdagította ismét az egynapos sebészetet. – Olyan műszereket választottunk, amelyeket valamilyen, az egynapos sebészetben működő szakterület, így az általános- és az érsebészet, az urológia, az ortopédia, a nőgyógyászat, valamint a fül-orr-gégészet is használhat. A másik szempont, amely befolyásolta döntésünket, az volt, hogy tovább bővüljön az itt végezhető műtétek tára. A kiválasztott megbízható piacvezető készülékeknek köszönhetően ez a célunk is teljesült, hiszen az eddig végezhető

beavatkozások mellett most már lágycsérvi- és néhány nőgyógyászati műtetre, így például cisztectómia és sterilizálásra is érkezhettek hozzánk a betegek – tudtuk meg dr. Szemes Lászlótól, az alapítvány kuratóriumának elnökétől. A laparoszkópos tornyot és a vérzéscsillapító készüléket Süli János adta át ünnepélyes keretek között a sebészetnek. A Paksi Atomerőmű Zrt. vezérigazgatója köszöntőjében elmondta: költségkímélőbb és kényelmesebb is a város lakói, valamint a cég dolgozói számára a fejlődés, amelynek köszönhetően egyre több beavatkozást elvégeznek már az egynapos sebészetben is, így ezek miatt nem kell elutazni és napokat kórházban tölteni.

Az egynapos sebészet 2007 októbere óta működik a rendelőintézetben, évente közel 900 műtétet végeznek el az itt dolgozó orvosok. – A beavatkozások számának egyedüli korlátja az OEP-finanszírozás, tekintettel arra, hogy az egynapos sebészeti ellátás az Országos Egészség-

biztosítási Pénztár által támogatott ingyenes orvosi ellátás – tájékoztatott dr. Schönfeld János, a sebészet vezetője. Nyugat-Európában és az Egyesült Államokban az egynapos sebészet keretében elvégezhető műtétek 50-60 százalékát az ortopédiai jellegű műtétek töltik ki, nagyságrendben utánuk a sebészeti beavatkozások következnek, majd kisebb számban a nőgyógyászati és a gégeszeti műtétek sorakoznak. Magyarországon is ez az arány az alapvető igény, jövőre várható a sebészeti jellegű műtétek repertoárjának bővülése. Jelenleg visszér-, sérvműtéteket és apróbb bőrelváltozások eltávolítását végzik a paksi ellátás keretében, jövőre a remények szerint az epeműtétek is elvégezhetőek lesznek egynapos sebészeti ellátásként. Ennek előfeltétele a most megvásárolt laparoszkópos torony, mondta el dr. Schönfeld János, majd hozzátette: a két új berendezés nagyban segíti az orvosok munkáját, hiszen a hatékony vérzéscsillapítás alapvető egy műtét-

Fotó: Szcaffauer Ferenc

nél, csakúgy, mint a jó láthatóság és a hozzáférhetőség. A beteg szempontjából pedig a jobb ellátás gyorsabb gyógyuláshoz vezet. A berendezések átadásán részt vett Hajdú János polgármester is. Városunk vezetője beszédében hangsúlyozta: az egészségügyi szolgáltatások fejlesztése a település vezetésének egyik legfontosabb törekvése, fontos számukra, hogy a lakosság biztonságban érezze magát. Az egészségügy-fejlesztés jövőre a balneológiai központ építésével tovább folytatódik.

Dallos Szilvia

Nem kell Szekszárdra utazni a cukorbetegeknek

Diabetesz szakrendelés indult október elején a paksi Városi Rendelőintézetben, amely a cukorbetegek magasabb szintű ellátását teszi lehetővé. A páciensek szerdánként, előjegyzéssel kereshetik fel a tanácsadással kombinált rendelést.

A diabetes mellitusnak, közismert nevén cukorbetegségnek két fő csoportja van. Az I. típusúban teljes inzulinhiányról beszélhetünk, a II. típusú esetén pedig nem megfelelő az inzulin hatása, vagy lassan elégtelenné válik az inzulin-elválasztás, aminek oka döntően a túlzott táplálékfelvétel, elhízás. Hazánkban a legfrissebb felmérések szerint a lakosság tíz százalékát érinti a betegség.

A diabetesz nem gyógyítható, ám megfelelő kezeléssel és életmódváltással jól kordában tartható.

A paksi rendelőintézet minden kritériumnak megfelelt ahhoz, hogy az egészségbiztosítási pénztár által finanszírozott óraszámot kapjon diabetesz szakrendelésre, így október elején elindulhatott az új szolgáltatás, amelynek keretében magasabb szintű cukorbeteg-ellátást tudnak biztosítani. A döntő különbség az eddigiekhöz képest az, hogy már nem csak a diagnosztizált cukorbeteg számára történő gyógyszerfelírások ismétlésére van lehetőség, hanem többek között inzulinkezelések beállítására, analóg inzulinok, illetve vércukormérő felírására. A dia-

beteszes szakrendelést dr. Sudár Zsolt belgyógyász, endokrinológus, diabetológus szakorvos, valamint dr. Nyirati Csaba belgyógyász szakorvos váltva tartják, szerdánként, előjegyzéssel. A rendeléshez kapcsolódik a diabetológiai edukátor tevékenysége Visontainé Balla Ágnes személyében. Az oktató nővér életmód-tanácsadást tart a betegeknek, megtanítja a vércukormérő, az adagoló toll használatát. Mindemellett ha szükséges, diabetológus is bekapcsolódik a páciensek gondozásába. Sudár főorvos elmondta, hogy a paksi rendeléssel sok beteget megkímélnek az utazástól, ugyanakkor a szekszárdi rendelést tehermentesítik, ám a jelenlegi kapacitás nem teszi lehetővé a teljes át-

csoportosítást. A rendelés teljesítőképesége akkor növekedhet, ha lesz külön belgyógyász szakorvos, jelenleg ugyanis a belgyógyászati betegeket is el kell látniuk.

Kohl Gyöngyi

PAKSI VÍZMŰ Kft.
Paks, Kölesdi u. 46.
Tel.: 75/511-000
Fax: 75/310-467
E-mail:
paksiviz@paksiviz.axelero.net

Vízét vizsgáljuk!

A PAKSI VÍZMŰ KFT. Vízminőség-ellenőrző Laboratóriuma a lakosság részére vállal fürdővíz-, egyedi kutak és felszíni vizek mintavételezését és vizsgálatát. Laboratóriumunk 1996 óta akkreditált. További felvilágosítást, információt kérni a 75/510-204-es telefonszámon, Katusné Bíró Máriaától lehet.

Csámpán nem felejtene

„Hazatértek örök hősként emlékeikhez, övék ez a hely amit a jövő el nem vesz” – hirdeti a felirat a csámpai „Ne felejtés” Emlékparkban. Az emlékhelyen kilenc kő sorakozik, őrizve kilenc csámpai katona emlékét, akik a II. világháborúban veszítették életüket. Az emlékhely ünnepélyes átadását és felszentelését az elmúlt hétvégén tartották.

Fotó: TelePaks Kistérségi Televízió

46 csámpai katona harcolt a II. világháborúban. Közülük kilencnek nem adatott meg, hogy hazatérjen. Tiszteletükre emlékparkot hoztak létre a település és egy kis erdő ölelésében. Mint azt Hajdú János polgármester beszédében elmondta, a park üzenet a hősöknek, hogy nem

felejtették el, hogy számon tartjuk őket. Üzenet a mának is, hogy álljunk meg, ne csak fogyatkozó eredményeinket, esetleges sikereinket tartsuk számon, de veszteségeinkről se feledkezzünk meg, különösen, ha ez a veszteség a lehető legnagyobb érték, az emberi élet. Akikre emlékezünk, egy olyan

világban éltek, ahol még a kitarítás, a hősiesség, a helytállás, az önfeláldozás nem gúny, nem lecsajnálás tárgya volt. Ezek a tulajdonságok, ezek a magatartásformák utoljára talán 1956-ban voltak erősen érzékelhetők, azóta ilyen országunkban ritkán tapasztalunk. Ez a kilenc kő egy olyan világba vezet bennünket,

amikor a haza kényszerű parancsát követve százazrek pusztultak el a harctéren a hadifogságban. A polgármester emlékeztetett, hogy a tettek idővel a helyükre kerülnek, az utókor mindig helyére teszi azokat, és arra is, hogy az emlékpark megvalósulásáért elsősorban Feil József településrészi önkormányzati képviselőt illeti köszönet. Feil József elmondta, hogy az emlékhely megvalósításának gondolata négy esztendővel ezelőtt merült fel benne, és örömmel tölti el, hogy oly sok munka után felavathatták. Most van Csámpán egy hely, ahol a bajtársak, hozzátartozók elhelyezhetik az emlékezés virágait, gyertyát gyújthatnak, egy hely, amely bizonyítja, hogy nem felejtették el a hősöket. *-kgv-
További képek az emlékparkról a www.paksihironok.hu oldalon*

Az ott élők állítják, hogy a Pakshoz tartozó településrészek közül a csámpai a legelmaradottabb. A probléma gyökeréhez évtizedeket kell visszamennünk az időben, hiszen korábban teljes építési tilalom alá esett ez az atomerőműhöz közeli terület, ahogy a helyiek mondják, szándékosan el akarták sorvasztani a települést. A csámpaiak azonban élni akarnak, és mára elkészült az első járda is. Ezentúl a buszmegállót már száraz lábbal közelíthetik meg a lakók. – Ebben az utcaszakaszban 27 ember él, akik minden nap használják a járdát, de nemcsak ők, hanem a település más részén élők is idejárnak, mivel a busz itt áll meg, tehát mindenkinek nagy segítség ez – mondta el Feil József, a településrész képviselője. A mun-

kálátokat a Kronológ Kft. szakemberei végezték. Az éves 44 millió forintos kátyúzási keretből valósult meg ez a beruházás is. Csámpán azonban még sok tennivaló akad, többek közt az utak felújítása. – Elég gyakran felmerül ez a probléma. Korábban már annak is örültünk, hogy nincs sár, de az igények megváltoztak, egy szilárd, betonos vagy aszfaltos útburkolat lenne az igazi – tette hozzá a csámpaiak első embere. A közvilágítás hiánya is égető problémája a településrésznek. Ezzel kapcsolatban ugyan történtek egyeztetések, de egyelőre előrelépés nincs. Az első járdaszakasz viszont elkészült, a helyiek remélik, folytatása következik.

Faller Gábor

Táblák informálnak a Deák házról

Aki arra jár, láthatja, hogy valami készülöben van a Deák háznál – talajvíz elleni szigeteléssel folytatódik az épület fel-

újítása. Egyelőre az állagmegóvás a cél, mert bár a tervek elkészültek a műemlékház teljes felújítására, a kivitelezésre to-

vábbra is pályázati forrást keres az önkormányzat. Az előzetes számítások szerint több mint félmilliárd forint lenne a Deák ház teljes felújításának és múzeummá történő átalakításának költsége. A beruházás anyagi forrásának biztosítására folyamatosan pályázik az önkormányzat, eddig nem nyertek támogatást. Idén a ház falának talajvíz elleni szigetelése a feladat. Az 5,5 millió forintos beruházás szerződés szerint december 9-re befejeződik. Erre azért van szükség, tájékoztatott Pál József, a műszaki osztály munkatársa, mert a fal nedvesség- és sótartalma nagyon magas, emellett 60-70 cm vastagok a falak,

ezért a kiszáradásuk is hosszadalmas. Így, ha a falátvágások szigeteléssel végeznek, nyertes pályázat esetén azonnal indítani tudják a ház teljes felújítását. Az épület műemlék, felújítására szigorú előírások vonatkoznak. Az Országos Műemlékvédelmi Főfelügyelőség ellenőrizte és engedélyezte a terveket, amelyek alapján eredeti állapotának megfelelően újulhat meg a ház. Helyreállításának részletes terveiről, a ház történetéről és az eddig elvégzett munkákról is informálódhatnak rövidesen, ha elsétálnak az épülethez. A ház Szentháromság tér felé néző ablakaira néhány napon belül felkerülnek a lakosságot tájékoztató táblák.

Dallos Szilvia

Paksi Hírnök

Megjelenik kéthetente, 4500 példányban

Kiadja a TelePaks Nonprofit Kft.

Főszerkesztő: Dávid Ildikó

Szerkesztőség: Paks, Dózsa Gy. u. 51–53.

E-mail: paksihironok@index.hu

Telefon és fax: 75/310-153

Nyomda: Kerényi Nyomda, Szekszárd

Hirdetésfelvétel: Fonyó Lajos, 30/557-3645, fonyo.lajos@t-online.hu

Következő megjelenés: 2009. november 6.

Húszéves a rendszer

1990. október 25-re hívták össze az első paksi önkormányzat alakuló testületi ülését. Húsz év távlatából kérdeztünk két olyan képviselőt, aki tagja volt ennek a testületnek, s akik mára messze kerültek a közélettől: hogyan emlékeznek vissza a rendszerváltás paksi éveire, benne saját szerepvállalásukra.

Fotó: Szaffner Ferenc

– A munkahelyen hallgattuk a rádióban Nagy Imre újratemetését. Orbán Viktor az oroszok kivonulásáról beszélt akkor, amikor az oroszok még itt voltak! Katartikus élmény volt, mindannyian „szerettük egymást” – eleveníti fel ’89 nyarát Szalai-Dobos István. Mikor télen Magyar Bálint tagtoborzón járt Pakson, úgy gondolta: az általa is átélt évtizedekre a liberalizmus ad választ, s többemagával megalapította a paksi SZDSZ-t. Innét vezetett az útja a város képviselő-testületébe. – A magam fizikai síkján szerettem volna tenni a rendszerváltásért, s azt is reméltem: talán ettől „paksibb” leszek – meséli a fővárosból elszármazott informatikus, akit 30 éve feleségével az atomerőmű szolgálati lakása vonzott a városba, ami nagyon lassan, az először rideg lakótelepi környezettel együtt formálódott otthonná. A kampány időszaka alatt bújt a térképet és tanulta az utcákat. A tenni akarás hangulata a levegőben volt. – Nem voltam abban a helyzetben, hogy ilyen-olyan utca betonozását ígérjem. Amit az SZDSZ a zászlajára tűzött, azt mai szóval úgy mondanánk: átlátható önkormányzat. Egy arra való elképzelés, hogyan tud a legoptimálisabban működni egy kisváros irányítása – az első

testületre várt a feladat, hogy az önkormányzatiság alapjait lefektessék. Ami büszkeséggel tölti el – különösen a jogi és ügyrendi bizottság egykori elnökeként –, hogy az általuk megalkotott Szervezeti és Működési Szabályzat kisebb módosításoktól eltekintve ma is ugyanaz.

Utólag úgy véli: milyen könnyű dolga volt az akkori képviselő-testületnek. Bár az ország gazdasága épp össze-roppanni készült, az akkoriban bevezetett iparűzési adó biztos forrást nyújtott a városnak. – Megengedhettük, hogy gálán-sak legyünk, pedig csökkenőben volt a gyereklétszám. Lehet, hogy már akkor össze kellett volna vonnunk a Móra iskolát a Hermannal? – tűnődik.

Szalai-Dobos István nem profi politikusnak indult, s ’94-re – ahogy ő fogalmaz – elhidegült pártjától, a liberalizmustól remélt válaszok torzulni látszottak. Városi képviselőként nem érték csalódások, ám mint meséli, az oktatási bizottság elnökeként szembesülnie kellett a pedagógusok azon részének ellenérzésével, amely nem kívánta a változásokat. Nem indult több választáson.

Ugyan a valutakeret, a vélemény és döntés nem-szabadsága már lassan a messzi távolba vész, mégis maradt valami enyhe bizsergés gyomortájékán a schengeni határokhoz közeledvén, érzékelteti, milyen is volt felnőni abban a rendszerben. A családtörténetekben tovább kell örökíteni ’89 hagyományát, különben marad a nosztalgia a 3,60-as kenyér után. Az egykori lelkesedést mára szomorúság váltotta fel, mint mondja: félti az unokáját. A gazdaság romokban hever,

márpedig a társadalmi tudat gazdaságfüggő, s a rendszerváltás lelkesedése ugyanolyan távol került, mint a nyugati országok elérni remélt életszínvonala. Ami megmaradt: kitört a demokrácia, s ennél nagyobb dolog nem történhetett.

Nem köti Pakson eseményhez, ilyen-olyan történéshez a rendszerváltást dr. Vábró László, a felszabadultság érzése, amire emlékszik azokból az időkől. – Kimondhattuk, ami bennünk volt, következmények nélkül – eleveníti fel. A tősgyökeres paksi orvos függetlenként került a testületbe, a KDNP felkérésére vállalta a 8-as körzet képviseletét. A közösségért tenni akarás új értelmet nyert akkoriban, a „hittel és szívvel csináltuk” kifejezés a húsz év sem koptatta meg. A testületre, amely sokféle irányultságú emberből tevődött össze, szívesen emlékszik. Mint meséli, akkor emberibb – talán barátabb – volt a hangulat, viták ugyan voltak, ám nagy dolgokban egyetértettek. Azt azonban meg kellett tanulnia: a döntés közös, az érdek közös, s hiába érkezett közzete megvalósítandó feladataival – első a város.

Fotó: Szaffner Ferenc

Az akkor eszmélő társadalmi közeg kihívásaival is szembe kellett nézni. (Szalai-Dobos István mesélte: sokkal nagyobb volt a város dolgai iránt az érdeklődés. Tízórás maratoni testületi üléseket követtek nyomon az emberek, a boltban a pénztáros szóba hozta a törté-

néseket. A felfokozott hangulat mára természetesen lecsengett, a város demokratikus működése az életünk részévé vált.) Ma már furcsa visszagondolni, hogy paksiak tüntettek a kiégett kazetták átmeneti tárolója ellen: az éledő érdekérvényesítés még kereste útját. A környezetvédelmi bizottság elnökeként – nem mellesleg sugárbiológusként – nehéz pillanatok vártak Vábró Lászlóra, szembe kellett nézni a városlakók megosztott véleményével, s így képviselni a racionális érveket.

– Ami nem sikerült? A paksi lakosoknak áramkedvezményt kieszközölni. Sikerült viszont az akkor készülő Szent Lélek templom építéséhez kétféle forintot megszavaztatni – eleveníti fel a nagyobb történéseket. Ugyan jól érezte magát a formálódó új világ döntéshozói között, ám nem indult újra, ahogy mondja: „Én a társadalmi munkát letudtam.”

Nem minden úgy valósult meg ’89 eszméiből, ahogy azt akkor sokan elképzelték. Legális keretek között sem teljes a véleményszabadság, és nem is következmények nélküli, mondja. Az embereket nem értékékként kezelik, a kapcsolat a döntő, nem a teljesítmény. – Erkölcsileg meg kell újulni, a változás a fejekben kezdődik, s csak utána jöhet a gazdasági megújulás. Nem az a baj, hogy sok a milliárdos, hanem, hogy annyi a szegény, s nagy a szakadék – taglalja. Ha majd olyanok lesznek a körülmények, akkor szívesen ünnepelik az emberek 1989-et, véli. Vábró László azonban alapvetően optimista, s a mai helyzetet átmenetinek tekinti. A társadalom átalakulása azonban nem megy máról-holnapra...

Ahogy a néhány hónapja elhunyt társadalomtudós, Ralf Dahrendorf mondta: „Egy politikai rendszert hat hónap alatt le lehet váltani, egy gazdasági rendszert hat év alatt át lehet alakítani, a társadalmihoz hatvan év kell.” *Dávid Ildikó*

Hogy volt...? A Paksi Hírnök

Amikor kézbe vettem a Paksi Hírnök 1989. decemberi mutatószámát, összeszorult a torkom. Összeszorult, mert még emlékszem a serkentő szorongásra, a rendszerváltás akkoriban őszintének tetsző, csendes ébredésére. Nézem a címlapot: Népszavazás – 1989. november 26.; Bemutatkoznak a Pakson működő pártok; Gyógyítható-e az egészségügy?

Mondhatom, a főcímek nem sokat változtak. Fellapozom az újságot, a tartalom ma már történelem, mégsem különbözik a mai hírektől, kevesebb csupán. Olvasom az impresszumot: Paks Város

Fotó: Molnár Gyula

Tanácsának lapja. Felelős szerkesztő: Beregnyei Miklós. Szerkesztők: Herczeg Ágnes, Gutai István. És szerepel még itt a társadalmi szerkesztőbizottság elnökének neve és tagjainak névsora, valamint a szerkesztőség címe: Paks, Városi Tanács. A városi könyvtárba indulok, ahol Gutai Istvánnal tovább folytatjuk a lapozgatást, már a kilencvenes évek elején megjelent lapszámokat olvasgatva, majd Beregnyei Miklóssal beszélgetek, hogy

aztán egymáshoz illeszthessem a két egyéniség szerkesztői visszaemlékezéseit.

Az újság története 1988-ban, a gyülekezésről szóló törvény megváltoztatásával, a Jámbor Pál Társaság megalakulásával kezdődött. A helyi nyilvánosság fontosságának felismerése mindkét szerkesztő esetében sokkal korábban fogalmazódott meg, de fordulat a társaság megalakulásakor történt, amikor a társaság tagjai megjelentették a Közvélemény című helyi folyóiratot. A városi, közéleti újság szerkesztésének és kiadásának ötletével az egykori tanácselnököt, Jáklai Pétert keresték fel, valamint a helyi irányító közösségek képviselőit, akiknek egy társasági ülésen vázolták fel ötleteiket. Hamarosan a tanácselnök kérésére az országban megjelenő városi lapokból állítottak ki bemutató példányokat a Tanács háza földszinti tanácskozóterme előtt, ahol az ötvenegy tagú testület megnézhette az újságokat, majd megszavazta a lapindításra vonatkozó napirendi pontot. Így jelenhetett meg az első lapszám 1989. szeptember 28-án. A három állandó szerkesztő munkáját L. Németh Erzsébet segítette.

A társadalmi szerkesztőség tagjai a közélet szinte minden területéről érkeztek: megjelentek az egyházak képviselői, a vállalatok munkatársai. Sokoldalú, a húsz évvel ezelőtti lehetőségekhez képest igényes újság került a terjesztőkhöz, az olvasókhoz. A szerkesztők előfizetőket toboroztak és az üzleteket, valamint a Deák Ferenc Általános Iskola diákjait is bevonták a terjesztésbe: ők hordták házhoz az először havonta, majd kéthetente megjelenő lapot, melynek első három példánya

Fotó: Molnár Gyula

még a napilapok nagy formáját követte, a negyedik lapszám után jelent meg a máig is használatos nagyságban és formátumban. Az évek múlásával, a rendszer változásával a felelős szerkesztők és a szerkesztőcsoport is cserélődött. A kezdő szerkesztő csapat a kilencvenes évek közepére kiírta magát a Paksi Hírnök történetéből. Néhány évvel később három évig tartó szünet következett a lap életében.

Herczeg Ágnes Gutai István váltotta a Városi Könyvtár élén, ahol kevesebb idő és alkalom jutott a hírek gyűjtésére, feljegyzésekre. Beregnyei Miklós a Paksi Atomerőmű újság hasábjain jelentette meg írásait, kamatoztatta szerkesztői tudását.

Beregnyei Miklós és Gutai István csendben, tudatosan választott más közlés- és megjelenési formát írásainak, gondolatainak.

S amikor megkérdeztem tőlük, lenne-e kedvük a folytatáshoz, mindketten nemmel válaszoltak. Ma már más dolguk van: Beregnyei Miklós az atomerőmű tárgyi emlékeit rendszerezi és készíti elő a történeti bemutatóra, állandó kiállításra, Gutai Istvánnak is akad dolga. Hirdeti a rendszerváltás előtt megfogalmazott, a jelenben megfontolandó gondolatot: Olvaszatok minden nap!

Tell Edit

Ünnepi megemlékezések október 23-án

Lapunk megjelenésével egy időben zajlanak az ünnepi megemlékezések városunkban, melyről következő lapszámunkban olvashatnak. Hagyomány, hogy október 23-án adják át a Tehetséges Paksi Fialokért Alapítvány díjait. Később a Fehérvári úti temetőben emlékeznek 1956-ra, majd a városháza előtti téren Hajdú János polgármester mond beszédet. Az ünnepségen dr. Puskás Imre, a Tolna Megyei Kögyűlés elnöke millenniumi megyezászlót adományoz Paks városának. Az esti ünnepi testületi ülésen átadják a Pro Urbe díjat, melyet idén Juhász Sándor vehet át.

VAK BOTTYÁN ALAPÍTVÁNY

ezúton szeretné megköszönni a támogatást mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk 1%-át 2008-ban alapítványunknak ajánlották fel.

Az ilyen módon befolyt: 25.368.- Ft-ot ballagási jutalmazásra fordítottuk. Továbbra is számítunk az Önök támogatására.

Vak Bottyán Alapítvány
Kuratóriuma

BEKKER ALAPÍTVÁNY

ezúton szeretné megköszönni mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk 1%-át 2008-ban alapítványunknak ajánlották fel.

Az ily módon befolyt: 34.398.- Ft-ot ballagási jutalmazásra fordítottuk.

Továbbra is számítunk az önök támogatására.

Bekker Alapítvány
kuratóriuma

Mi a pálya?

Rövidesen dönteniük kell a végzős diákoknak, milyen pályát választanak, merre indulnak tovább, a szülőknek pedig jóvá kell hagyniuk sorsukat. Kérdés, mi a cél: önmagában az, hogy tanuljanak, vagy pedig, hogy valóban piacképes szakmát szerezzenek? Nem árt szétnézni a munkaerőpiacon, hol fogadják majd tárt karokkal a pályakezdőt...

Tavaly decemberi adatok szerint a regisztrált pályakezdő álláskeresők mintegy fele szakképzetlen: vagy nyolc általánost végzett (illetve töredékük még azt sem), vagy pedig gimnáziumot – tehát nem rendelkezik szakképesítéssel. Önmagában azonban nem elegendő az sem, ha valaki szakmát tanult, hiszen ilyen bizonyítvánnyal is kopogtathat a munkaügyi központ ajtaján. Ugyan a válság Pakson is átrendezte a terepet, de általánosságban elmondható: hiányszakmának az építő-, illetve fémipari szakmák bizonyulnak, s túlkínálat van női szakmák közül például fodrászokból. Ez utóbbi nem képviselői egyébként is nehezebb helyzetben vannak, főként a már említett gimnáziumi végzettséggel rendelkezők: adminisztrátorként elhelyezkedni gyakorlatilag lehetetlen. Nem könnyű a diplomások helyzete sem. Aki Pakson szeretne maradni, arra jelenleg nagyon kevés olyan munkahely vár, ami felszívna a felsőfokú szakképzetteket, bármennyire is szeretnének visszatelepülni szülővárosukba, taglalja Feilné Szombat Csilla, a paksi munkaügyi kirendeltség vezetője. Pedig sokan inkább otthagynák fővárosi munkahelyüket, hogy itt boldoguljanak. Ami a későbbiekben változást hozhat, mind a szakmunkások, mind a felsőfokú végzettségűek körében, az atomerőmű-építés – ám ebben az esetben sem mindegy, mit is választ a leendő álláskereső, s azzal sem árt, ha nem csupán az iskolában szembesül: mivel is jár pontosan választott szakmája. Ezért is szervezett nemrégiben a paksi munkaügyi kirendeltség szakmatúrát a térség végzős diákjainak, amikor is

szélgátogatásokon szembesülhettek azzal: mit csinál egy szakács vagy éppen egy szociális munkás.

Segíthet a www.epalya.hu internetes oldal is, ahol kiderül: milyen foglalkozás felelne meg leginkább a gyerek érdeklődésének, melyek jelenleg a pálya paraméterei, mennyi állástalan van az adott szakmában és milyen perspektívát kínál.

Nagyon keresik a jó szakmunkásokat,

hívja fel a figyelmet Feilné Szombat Csilla, aki szerint elsősorban a gyerek érdeklődési köre és az ehhez kapcsolódó készségek megléte legyen a döntő pályaválasztásnál. Ne adják fel az álmaikat, de ha valamit tanulnak, azt teljes erőbedobással tegyék, különben a bizonyítvány tartalom nélküli papír marad csupán.

Tízből jó, ha két gyerek a pályán marad, von mérleget az Ulbert Kft. építőipari vállalkozás cégvezetője. Ulbert Sándor szerint aki jó eredménnyel végzi el a szakképzőt, az utána inkább az érettségit választja, közben pedig szakmájában lemarad – és ezáltal kimarad. Minden szülő a legjobbat akarja gyermekének, s úgy véli, minél tovább tanul, az a jó, ám később mégis azzal kénytelen szembe-

sülni, hogy lett ugyan érettségije, de nem lett munkája. Aki gyengébb tanuló, az meg inkább elmegy biztonsági őrnek, mint-hogy téglát pakoljon vagy koszos legyen a keze, fogalmaz.

Problémásnak látja továbbá, hogy ma már nincsenek olyan beruházások, ahol a szakmunkás tanulók „élesben” kipróbálhatnák magukat, ahol a szakma szeretetét, a munkához való hozzáállást elsajátíthatnák – ezért is fordulhat elő, hogy mikor munkába állnak, „hamar kidőlnek” szüleik kímélő sajnálatától övezve. Az értékrenddel is gondok adódtak: egy mai pályakezdőt türelmetlenség jellemez, s rögtön annyit szeretne keresni, amiből fedezni tudná a lakást, autót és egyéb szükségleteit. Lehet jól keresni ezen a pályán, ám előbb ki kell tanulni, osztja meg

a cégvezető. Ami szerinte is közelebb vihet a pályaválasztáshoz, az a gyerek érdeklődése, olyat válasszon, ami közel van hobbihoz. Ha szeret barkácsolni, legyen asztalos, ha jól rajzol, szobafestő, aki belső tereken dolgozik. Egy jó szakmunkásra egy életen át szükség van, nem lesz felesleges a társadalomban, véli.

Matek – fizika – informatika – mindhárom tudásra szüksége van annak, aki autó- vagy autóelektronikai szerelőnek adja a fejét a fedélzeti számítógépek korszakában, ahol a villáskulcs és a csavarhúzó már a szerelési folyamat végét jelenti. A probléma azonban ott kezdődik, hogy aki e három tárgyban jeleskedik, az inkább elmegy informatikusnak, még akkor is, ha az iskolát végezve állástalan diplomás

válik belőle, mondja Faller Dezső, a Renimpex DC. Kft. ügyvezetője. Pedig ez a pálya is kínál kitörési lehetőséget. Szaktanfolyamokkal, technikai végzettséggel lehet a számlárlétra fokain előre araszolni, s aki ennél is többre vágyik, az egészen a mérnökképzésig juthat, mint

arra már volt példa a cég történetében. Jövőkép? A válság után talpon marad cégek piaca tovább bővül, hiszen a pályaelhagyók miatt több feladat vár rájuk, és a technika fejlődési irányától függetlenül szükség lesz a járművekhez értő kezekre is. Hatalmas gond azonban, hogy nincs jó szakember-utánpótlás, osztja meg az ügyvezető tapasztalatait. A „manuális tevékenységeknek” nincs nagy keletje most. Addig tanulnak a gyerekek, amíg lehet, egyik diploma jön a másik után, ám ez nem növeli automatikusan az elhelyezkedés esélyeit. Ennyi egyetemre, főiskolára nincs szükség, a felsőfokú képzésben a legjobbaknak kellene részt venniük.

Reformra várna a szakképzés is,

ahol most több időt töltenek az iskolapadban, mint a tanműhelyekben a diákok – ennek fordítva kellene lennie, sorolja Faller Dezső. Valaha nemzedékről nemzedékre szálltak szakmák, ma törekvés, hogy a kétkezi munkás fia „fehérgalléros” legyen, pedig nem biztos, hogy ezzel valóban előrébb jut. A cégvezető azonban optimista, mint mondja, át kell alakítani a képzést és meg kell fizetni a szakmunkát, hogy ne kényszerpálya, hanem valóban választott hivatás legyen. *Dávid Ildikó*

Megnyerték a maratont

Újabb paksi filmes siker született! A Pécsi Filmmaratonon első díjat nyert Babai István, Kövi Gergő és Fellingner József „Kilenc” című alkotása, amelynek elkészítésére huszonnégy óra állt rendelkezésükre.

Az AXN fesztiválra nevezett „Négy lövés” című közönségdíjas produkció után ismét bizonyította a TelePaks három munkatársa, hogy helyük van a filmes pályázatokon. Beneveztek a DIGI24 „villámfilm” játékra,

amelyet idén a CinePécs V. Moveast Filmfesztivál keretében rendeztek, és amelynek lényege, hogy huszonnégy óra alatt kellett letenni egy legfeljebb három perces, kész filmet a zsűri asztalára. A szervezők meghatároztak négy helyszínt és egy eseményt, amelynek szerepnie kellett az alkotásban, egyébként szabadon szárnyalhatott a fantázia, amiben a paksi trió esetében nem volt hiba. Egy bergyilkos ámokfutását öröközték meg, aki nyolc emberrel végez, de aztán utoléri a végzet,

és a kilencedik áldozat ő maga lesz. A film dramaturgja, forgatókönyvének atyja és igen szigorú gyártásvezetője Kövi Gergő, a rendező-operatőr pedig Babai István volt, aki hozta a produkcióhoz korábbi főiskolai osztálytársait, barátait, Facsády Orsolyát, Dér Ádámot, Fábíán Ferencet és Bányai Gábort. Fellingner József a hangért felelt és a digitális utómunka is az ő feladata volt. Annak ellenére, hogy feszített tempóban kellett dolgoznia az alkotóknak, a pécsi forgatáson, illetve a TelePaks stúdiójában végzett utómunka során egyaránt volt részük vidám pillanatokban. Például „Zergek” néven regisztráltak, ami egy földönkívüli faj egy számítógépes játékban, ám folyamatosan zergéknek hívták a csapatot. A másik emlékezetes momentum, hogy prof. Karl Bardosht, a zsűri elnökét is „eltették láb alól”, aki ezzel csak a filmet látva szembesült. Annyit kértek tőle, hogy igyon egy pohárból, aztán utólag felvették, ahogy a bergyilkos „mérget” kever az italba. A filmmaratonra nevezett huszonegy stábból vé-

Fotó: Kövi Gergő

A bergyilkos szerepében Facsády Orsolya

gül tizenhét adta le alkotását, az első díjat a paksi trió nyerte el. A fiúk máris új babérokra törnek, folyamatosan keresik a lehetőséget, hol mérhetnék meg a Réti Barnabással nyáron leforgatott és jelenleg utómunka alatt álló „Menedék” című, nagyobb lélegzetű filmjüket. És hogy szabadidőt, energiát nem kímélve miért állnak újra és újra kamera mögé és ülnek vágóasztalhoz? Mert, mint mondják, jó buli és izgalmas, de ami a legfontosabb, komoly szakmai tapasztalat. *-gyöngy-*

Fotó: Kövi Gergő

Újrarendezte sorait a polgárőrség

A tagság úgy döntött, nem mond le a Paksi Polgárőr Egyesületről, nem hagyja azt veszni. A többség egy emberként állt ki a szervezet mellett, s majdnem ugyanilyen egységben támogatták a megválasztott új elnököt. Míg az előző ülésen lézengetek szinte a résztvevők, a tisztújító közgyűlésre a harmincöt tag közül harminckettő megjelent és néhány kivétellel arra szavazott, hogy Feil József legyen az új elnök. Feil József (képünkön) szinte alapítástól tagja a testületnek, egy hónappal korábbi lemondásáig a titkári teendőket látta el. Akkor lemondását azzal magyarázta, hogy úgy érezte, hiábavaló a törekvése. Most

viszont szinte meghatotta az, ahogyan mellé, mögé állt a társaság, ezért vállalta az elnöki szerepet és szeretné visszaállítani az egyesület régi fényét.

– Ostobán hanzsik, de kicsit olyan ez a szerep, mint Bajnai Gordoné – jellemezte a helyzetet. Magyarát képpen hozzátette, mélypontról kell visszahozni a valaha szebb napokat látott egyesületet. A terve az, hogy ütőképes csapatát, családias közösségé kovácsolja a gárdát. Arra, hogy megint száz-an-százhuszan legyenek, mint egykor, szerinte nincs szükség. Inkább egy maroknyi, de tenni akaró polgárőrségben gondolkodik. Bíz benne, hogy nem marad egyedül ezzel az elkép-

zeléssel, már most vannak ugyanis jelzések: vannak, akik korábban távoztak és visszamennének, s akadnak olyanok is, akik csatlakozni szeretnének.

Mint mondta, a tenni akarás az is jelzi, hogy szinte teljes létszámban megjelent a tagság. Ez azt jelenti, hogy sokan akarnak tenni az egyesületért.

Ezt megelőzően ötfős volt az elnökség, most háromfős vezetőséget választottak. Az alelnök Kun Sándor lett, aki korábban szintén leköszönt már, Budai Gáborné személye változatlan, teendői viszont megszorodtak, a gazdasági feladatok mellé a titkári teendőket is rá testálták. Feil József kifejtette, arra fog-

Fotó: Szűcs Ferenc

nak törekedni, hogy színvonala-san, szakszerűen dolgozzanak. Járőrözni szeretnének, legalább hétfévenként, de lehetőleg még gyakrabban, illetve – mint régen is – a városi, beleértve a külső városrészekén tartott rendezvények biztosítását szeretnék végezni. *Vida Tünde*

Felszámolják a szeméthalmokat

Kétmillió forintot fordíthat illegális szemétkerakók felszámolására a paksi önkormányzat. A támogatást a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium pályázatán nyerte a város.

A minisztériumi pályázat sikeressége érdekében együttműködési megállapodást kötött az önkormányzat az ÖKO Munkacsoport Alapítvánnyal, az Együtt a Parlagra Ellen Alapítvánnyal, a Paksi Polgárör Szövetséggel és a DC Dunakom Kft.-vel. A város szolgáltató cége vállalta feladatul a pályázati anyag összeállításakor az illegális szemétkerakók feltérképezését és dokumentálását. A kiírás csak olyan illegális szemétkerakók felszámolására biztosít támogatást, amelyek önkormányzati területen vannak, tájékoztatott Cseh Tamás városfőnök. A DC Dunakom Kft. munkatársától megtudtuk, három ilyen helyszínre bukkantak, az ipari park folytatásában, a Páskom-dűlőben. Az itt talált, illegálisan lerakott szemétről készült fotók kerültek be a pályázati anyagba. – Több mint kétmillió forintot fordíthatunk a három helyszín megtisztítására – mondta el Mayer Ágnes pályázati referens. Az illegális szemétkerakók felszámolásában a megállapodást aláíró valamennyi civil szervezet részt vesz, így valósul meg a pályázat kettős célja: a környezet védelme és a társadalmi összefogás erősítése. Erre nagy szükség van, hangsúlyozta Cseh Tamás, hiszen ennél sokkal több elhagyott szemét

Fotó: Paksi Hírnök archív

van a külterületeken. A városfőnök hozzátette: ez a pályázat túlmutat a szeméthegek felszámolásán, elindult egy olyan szemléletformálás, ami szükséges ahhoz, hogy környezetünk tisztává váljon. Az illegális szemétkerakók felszámolásában a legnagyobb probléma, hogy legtöbbször nem lehet beazonosítani a szemétkerakót. Ilyenkor a hulladék elszállítása az önkormányzatra háruló költséges feladat.

Dallos Szilvia

Az illegális szemétkerakók felszámolását tűzte ki célul a 2008 őszén megalakult Paksi Hulladék Kommandó. Az ÖKO Munkacsoport Alapítvány kezdeményezésére az önkormányzat, több intézmény és civil szervezet által létrehozott szerveződések sikeres munkájához a lakosság is hozzájárul. Egyrészt az alkalmanként meghirdetett „takarítási” akciókhoz diákok és egyre több vállalkozó kedvű környezet-szerető paksi is csatlakozik, másrészt folyamatosan érkeznek bejelentések illegális szemétkerakókról. – Megszaporodnak a jelzések, ha a médiában felhívjuk a figyelmet tevékenységünkre, illetve sokan telefonálnak azzal a feltétellel, hogy személyazonosságukat nem fedhetjük fel. Természetesen ezt garantáljuk – tájékoztatott Jantnerné Oláh Ilona. A szervezet vezetője szerint Pakson és környékén az elhagyott szemét tekintetében egyáltalán nem rossz a helyzet, de vannak szomorú pontok, főként a Duna-parton és a kirándulóhelyeken. Ha lakossági jelzés alapján vagy a szervezett bejárások alkalmával illegális hulladéklerakóra bukkannak, értesítik az illetékes hatóságot és felszólítják a terület tulajdonosát a hulladék felszámolására. Ha a felszólítás nem vezet eredményre, akkor a DC Dunakom Kft. segítségével végzik el a lerakó felszámolását és próbálják beazonosítani a környezetszennyező személyt. Legutóbb a Györkönyi utca végén és Dunakömlődön, a Hegy utcában jártak sikerrel. A Hulladék Kommandó telefonszáma: 30/43-89-561. *-dal-*

Zöld tudáspróba

Az állandó téma, azaz a parlagra elleni védekezés mellett idén a szelektív hulladékgyűjtést választotta az általános iskolásoknak szóló Tolna Megyei Környezetvédelmi Vetélkedő témájául a szervező paksi „Együtt a parlagra ellen” Alapítvány. Több helyszínen tartottak kistérségi elődöntőt a közelmúltban, Paks mellett Tamásiban, Bonyhádon, Faddon, Szekszárdon és Dombóváron összesen 75 csapat ült asztalhoz. Közülük az első helyezettek jutottak a napokban megrendezett döntőbe, ahol így hat alsó és hat felső tagozatos diákcsoport versengett az elsőségért. A vetélkedés mellett játék is várta a gyerekeket, hiszen amíg a kisebbek kitöltötték a feladatlapot, a nagyobbak textiltől készült táskát díszítettek falevél lenyomatok-

kal, majd csere következett. A tudáspróbát az alsósoknál a paksi Balogh Antal Katolikus Általános Iskola csapata nyerte, a felső tagozatosoknál a Madocsai Általános Iskola hármasa győzött. Zengrűberné Fetter Szilvia, a szervezet ügyvezetője elmondta, az alapítvány fontosnak tartja a környezettudatos szemlélet kialakítását, aminek hatékony eszköze a vetélkedők szervezése. Erre példa a környezetvédelmi vetélkedő mellett a több fordulós Zöld Alma programjuk is, amely egyben iskolák közötti vetélkedő, de ezzel a módszerrel a gyerekek mellett a felnőtteket is igyekeznek megszólítani, például a családi parlagra-gyűjtési akcióval, illetve a lakossági virágosítási versennyel.

-gyöngy-

Megújult a stáció

A katolikus egyházmegye ezeréves évfordulója adta az apropóját annak, hogy megújuljon a kömlődi templomban lévő, 14 képből álló, Krisztus szenvedését megjelenítő stáció. A közadakozásból létrejövő új stációképeket november 8-án, 11 órakor, a Szent Imre búcsú főcelebránsa, Mayer Mihály pécsi püspök szentmise keretében áldja meg. A búcsú programja már előző nap elkezdődik a plébániánál lévő közösségi házban, ahol november 7-én, 15.30-kor kézzel festett bolgár ikonokból nyílik kiállítás, majd író-olvasó találkozóra várja az érdeklődőket Ékes László szekszárdi újságíró. Este hatkor borszen-telő a dunakömlődi pincesoron.

Felbecsülhetetlen értékű lelet

A pannoniai római kori emléanyag talán legjelentősebb leletére bukkantak Lussoniumon. Egy császárszobor darabja, egy bronzból készült lábrész került elő. A nemzetközi érdeklődésre is számot tartó műtárgyat a Városi Múzeumban állítják majd ki.

A lussoniumi katonai tábor területén, valószínűleg a parancsnoki épülettömb közelében, a tábor fórumán állhatott az a szobor, amelynek egy darabjára ráleltek a régészek. Az éppen uralkodó császárt ábrázolta díszegyenruhában, egy kőemlévényen állhatott. Az így közel két és fél méter magas építmény az uralkodó iránti hűség és tisztelet jelképe volt. Egyik darabjára, egy több mint 70 centiméter hosszúságú lábrészre az idénre tervezett ásatás utolsó napján bukkant kollégáival a terepi munkát irányító Fazekas Ferenc régész. A Pécsi Tudományegyetem tanársegédje elmesélte, hogy a kapcsolódó leletanyag alapján, a II-III. századból származó kerámiaedények kerültek felszínre, a szobordarabot később kibontó Szabó Antal kollégájával nem gondolták, hogy egy ilyen szépséges császárszobor lábra bukkannak. – Ez egy óriási lelet, nem a fizikai valóságában csupán, hanem az erkölcsi, szakmai és tudományos jelentőségében – mondta el a műtárgy bemutatásakor a lussoniumi kutatási programot vezető dr. Visy Zsolt. A Pécsi Tudományegyetem professzora hozzátette: a lelet különlegességét az is emeli, hogy ez nem egy töredék csu-

pán, hanem egy nagy darabja a szobornak. Emellett fontos kiemelni, hogy a római korból kőszobrok maradtak meg, a bronzból készült alkotások többségét ugyanis a későbbi korokban összetörték és beolvasztották. Egész, bronzból készült császárszobor egy van csupán, Rómában Marcus Aurélius lovasszobra. Magyarországon eddig egy a paksihoz hasonló jelentőségű szobortöredékre leltek rá a régészek: 1975-ben Dunaszekcsónél Marcus Aurélius szobrának a fejére. A lussoniumi alkotás biztosan nem őt ábrázolta. A cipő mintázatából arra következtetnek, hogy a II-III. század fordulójából származik a lelet. Septimius Severus vagy valamelyik fia – valószínűleg Caracalla – szobrára lelhetnek rá a Bottyán-sáncon. De ez egyelőre csak feltételezés, tudtuk meg dr. Visy Zsolttól, hiszen nagyon friss még a lelet, nem volt idő a pontos meghatározására. Az ehhez szükséges vizsgálatok, elemzések elvégzését követően a jelenleg csak nagyon enyhén letisztított szobordarabot restaurálják, majd hasonlóan minden a Lussonium területén talált tárgyhöz, a Városi Múzeumba kerül, ott állítják majd ki. Az intézmény vezetőjétől, dr. Várady Péterfi Zsuzsannától kapott tájé-

Fotó: Kóvi Geörg

koztatás szerint még nem döntöttek arról, hogy mikor és milyen formában láthatja majd a közönség a császári lábat, ugyanis bemutatására speciális, különleges riasztóval felszerelt tárolót kell építeni. Az elengedhetetlen óvintézkedéseket a tervek szerint az Európai Unió pályázatán májusban elnyert forrásból finanszírozza a múzeum.

Dallos Szilvia

Az első, az egykori római katonai erődítményre utaló leletre, egy ép katonai diplomára 40 évvel ezelőtt bukkant rá dr. Visy Zsolt. A professzor irányításával több mint 20 éve folynak feltáró ásatások a paksi önkormányzat támogatásával. Már előkerült itt egy császárszobor-töredék, egy díszcsat darabja, amelyről még nem tudják, hogy a most fellelt szobor egyik tartozéka-e.

Álruhában a múzeumban

A Múzeumok Majálisa és a Múzeumok Éjszakája mellett újabb, már hagyományos rendezvény a Múzeumok Őszi Fesztiválja, amelyen a látogatók a klasszikus múzeumlátogatástól eltérő, különleges élményt nyújtó, szórakoztató ismeretterjesztő programokon vehetnek részt. Az idei fesztiválhoz országsszerte 160 intézmény csatlakozott, közöttük a paksi Városi Múzeum harmadik alkalommal.

A nagyközönségnek szóló rendezvényeket hét témakörbe csoportosítva kínálják a résztvevő intézmények, a paksi ezek közül kettőt választott. Az egyik a már lezajlott „Álruhában a múzeumban” című, amelynek keretében több mint háromszáz látogató járt az intézményben, többségében diákok. Tekintettel Lussoniumra és az intézmény gyűjteményére a helyi szakembe-

Fotó: Molnár Gyöngyi

rek a római kort választották. A szakalkalmazottak korabeli ruhákban rendhagyó tárlatvezetést tartottak, ahol elsősorban a római kori emberek hétköznapjairól, öltözködésükről, ételleikről, ékszereikről, használati tárgyaikról beszélgettek a szintén „álruhába” bújt gyerekekkel. Volt vetítéssel egybekötött előadás a római építészetéről, majd játszóházba invitálták vendégeiket, ahol például ékszereket lehetett készíteni, illetve korabeli játékokat kipróbálni. A fesztivál keretében vállalt másik programot november 2-án rendez a múzeum, amely nem más, mint a tavalyról már ismert „Pincétől a padlásig”. Ennek lényege, hogy a kalandvágyó látogatók bejárhatják a múzeum minden zegzugát, megismerhetik a múzeumi háttérmunkát. A programra előzetesen várják csoportok jelentkezését, az egyéni látogatók hozzájuk csatlakozhatnak.

Kohl Gyöngyi

Díjazták az önzetlen tenni akarást

Országos elismerést, Promenáddíjat kapott Hrivik Lászlóné Dunakömlőd kulturális életének megsegítéséért, helyi közösségben végzett kiemelkedő társadalmi tevékenységéért. Erzsike Budapesten vette át az elismerést, ami azzal jár, hogy egy fát ültettek el számára Óbudán, a Flórián téri Promenádon, a nők sétányán. Ajándékkal igen, pénzzel nem jár a civil nők elismerésére alapított díj, de mint Hrivik Lászlóné elmondta, nemcsak pénzben lehet mérni az értékeket. Családja körében vett részt a faültetésen, s abban maradtak, évente legalább egyszer megnézik majd, hogyan cseperedik a fa, amely előtt tábla hirdeti, hogy Hrivik Lászlóné tiszteletére ültették.

A díjjal kapcsolatos felhívásra Lovászi Zoltánné lett figyelmes, aki Erzsike munkásságát már legalább tíz esztendeje figyeli elsősorban újságíróként, az Atom-

Fotó: Lovászi Anna

erőmű újság munkatársaként. Az ő felterjesztésére ítélte úgy a kuratórium, hogy négy másik nő mellett a dunakömlődi asszonyt jutalmazza a körülbelül ezeröttszáz jelölt közül. Az elismerés évek, évtizedek munkájának, önzetlenségének eredménye. Benne van az, hogy három sajátjuk mellé magukhoz fogadtak egy kislányt, akiről nevelőszülőként gondoskodnak most már

több mint tíz éve. Benne van a gyerekzsúr, amit rendre 80-100 óvodás – lányaik társai – részvételével rendeztek tíz éven át. Magára vonta a figyelmet a Hrivik házaspár, amikor a hó fogságában ragadt sofőröknek vittek meleg italt, ételt a hatos útra. Erzsike lelkes és fáradhatatlan résztvevője a kömlődi programoknak, kiveszi részét a szüreti napok előkészületeiből,

kiállítások szervezéséből. Kezdeményezője volt az iskoláról készült falnaptár létrehozásának, de számos más ötlet is nevéhez fűződik. Miután fontosnak tartja az értékek és hagyományok továbbörökítését, hímez. Kalocsai terítők, futók, párnák kerülnek ki kezei közül, több településen már kiállításon is bemutatkozott. Emlékezetes a faddi, ahol minden alkotó egy kis sarkot, Erzsike egy egész termet kapott. Nem volt hálátlan, a fennállásának ezredik évfordulóját ünneplő települést saját hímzésű zászlóval lepte meg. Annak, hogy saját házuk udvarán kialakította családja anyagi és erkölcsi támogatásával magángyűjteményét, két éve már. Most arról álmodik, hogy egy svábkonyhát is berendez, így bővíti magánmúzeumát.

Mint elmondta, hálás férje és családja támogatásáért, ami nélkül nem tudná mindezeket megvalósítani. Sokat jelent neki a kömlődiek és mások segítsége, visszajelzése. *Vida Tünde*

IBUSZ Utazási Iroda nyílt Pakson!

Több mint 100 év tapasztalata, a legszélesebb tevékenységi kör és minőségi szolgáltatások.

Az IBUSZ Utazási Irodák Kft., mint az IBUSZ cégcsoport legnagyobb tagja, közel hetven egységből áll - legújabb fiókirodája a szeptemberben nyitott paksi utazási iroda.

Piackutatások igazolták, hogy Magyarországon az IBUSZ márkanév ismertsége 99%-os, tehát szinte nem akad ma olyan ember az országban, aki ne hallotta volna az IBUSZ nevet. Az IBUSZ elmúlt több mint 100 év során kialakított partnerhálózata, kapcsolatrendszere és jelenleg több milliárdos vagyona garantálja, hogy az utasok belföldön és külföldön is megkapják az elvárt szolgáltatásokat és ez garancia a biztonságra és a megbízhatóságra. Aki ma az IBUSZ-szal utazik, tudja, mire számíthat és nem érhetik meglepetések. Teljes körű szolgáltatást nyújtunk az utazók számára,

vagyis egy IBUSZ-irodában mindent el lehet intézni, amire egy utazáshoz szükség lehet: repülőjegy, nemzetközi autóbuszjegy, belföldi és külföldi szállásfoglalás, IBUSZ-szobák és apartmanok országszerte, utasbiztosítás, vízumügyintézés, nemzetközi diák- és tanárigazolványok, Youth Hostel kártya értékesítés.

Irodánk kiemelt tevékenységként **valutaváltással** is foglalkozik – igen kedvező árfolyamon, egyedi árfolyamkedvezményekkel, széles valutakínálattal és a **Western Union** partnereként nemzetközi készpénzátutalásokkal várjuk ügyfeleinket.

Szurkolók figyelem! Több sportszövetség által szervezett esemény mellett **kizárólagos szerződés-**

sünknek köszönhetően jegyet értékesítünk a **Magyar Labdarúgó Válogatott** mérkőzéseire! Ticketpro, Ticket Express és Interticket **jegyirodaként a színház- és koncertkedvelők** is megvásárolhatják nálunk belépőjegyüket.

(X)

Irodánk megtalálható a Paks, Dózsa Gy. u. 29. szám alatt – a Kereszt utca sarok, **Kereszt utca felőli** oldalán! Elérhetőek vagyunk telefonon 75/310-208 és e-mailen: paks@ibusz.hu.

Paksiak a nagyvilágban

Kalandozások Európában

Maria Kenny egy dél-spanyolországi hotelt vezet férjével. Februárban költöztek a Costa del Solra Írországból. Hogy mindez miért lehet érdekes Pakson? Mert a most, talán még viselőjének is újszerűen csengő név Krémer Máriát, az ESZI volt tanárát takarja, aki éppen a napokban járt itthon, s tartotta esküvőjét Markkal, akivel először Budapesten találkozott. Miatta ment két évvel ezelőtt Írországba is. Először csak három hétre utazott kisebbik lányával. Betta hazajött, ő úgy döntött, marad a szünidő végéig, majd amikor az is közeledett, kért egy év fizetés nélküli szabadságot... Ez viszonylag egyszerű volt, nem úgy a döntés, hogy lányait

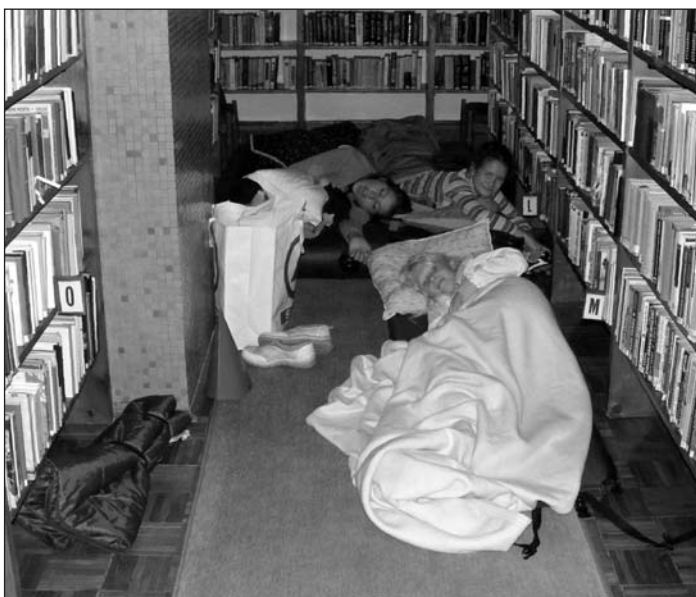
Magyarországon hagyva Írorszámban éljen. – A gyerekek elengedtek, mondták, hogy menjek, megérdemlem – idézi fel. Nem megélhetési gondok úszták el, szeretett az ESZI-ben dolgozni. Igaz, régóta vágyott arra, hogy az angolt ne csak tanítsa, hanem használja is, mint ahogyan azt a tudást is, amit gazdasági főiskolán szerzett.

Mint felidézi, az első hetek nehezen teltek, hiányoztak a lányok. Meg a napsütés. Írország – különösen a középső vidék, ahol éltek – folyton esős, barátságatlan. Hideg volt, nyáron is kabátot kellett viselni, ami neki, aki nagyon szereti a napot, nagyon elszomorító volt. Munkát gyorsan talált, félállásban egy üvegyárban dolgozott minőségellenőrként, illetve egy négycsillagos szállodában könyvelt. A helyi sajátosságokat meg kellett ismerni, de nem voltak nyelvi gondjai, s a környéken, ha magyarok nem is voltak sokan, lengyelek igen, hozzá voltak szokva a külföldiekhez. Az ír nők, meséli Marcsi, nem adnak magukra. A férfiak igényesebbek. Az építkezésben is volna mit tanulni akár tőlünk, magyaroktól is. Az útjaik rendkívül rosszak, szűkek és kanyar-

gósak. Hogy ők miben jobbak? Talán a marhatenyésztésben, mondja nevetve a sok farmra és ott legelő marhákra utalva, amelyeket látott. Mindezekon túl rendkívül drága volt az élet ott. Ezek vezettek ahhoz, hogy fontolóra vették: más országba költöznek. Ezt csak erősítette az, hogy párja, Mark, aki korábban hajóskapitányként dolgozott, nem talált a környéken munkát, többhónapos tengeri utakat pedig már nem szívesen vállalt volna. Így született meg a döntés, hogy keresnek egy kis szállodát, amit közösen üzemeltetnek. S miután korábban egy kirándulásuk során megakadt a szemük Dél-Spanyolországban, elkezdtek fürkészni a hirdetések. Az eredmény egy negyven-szobás „kis” szálloda lett Gibraltár közelében, San Pedro de Alcantarában.

Legalább két évig, de – ha jók a tapasztalatok, s gazdasági haszna is van – akár öt évig is működtetnék a szállodát. Utána szívesebben mennének Barcelona közelébe, mert ott nyitottabbak az emberek. Délen – bár barátságosak és kedvesek – konzervatívak és az sem túl jó, hogy csak átszállással lehet Magyarországra repülni, hiszen az meg-

nehezíti Marcsinak a kapcsolattartást a lányokkal. Mint mondja, egy-kéthavonta találkoznak, vagy ő jön haza, vagy a gyerekei hozzá. Az idősebb, Bella náluk tölti gyakorlatát, együtt tanul spanyolul édesanyjával. A nyelvoktatás külföldieknek ingyen van, és elengedhetetlen, mondja Marcsi. E nélkül, különösen most a válság miatt, nehezen lehet boldogulni. A tapasztalata az, hogy mindenütt dolgozni kell a megélhetésért, és résen kell lenni. Elmesélte, hogy amikor vállalkozásukat indították, még nekik sem voltak tapasztalataik, nem voltak elég elővigyázatosak. – Szépen lassan, együtt tanulunk hibáinkból – fogalmazott. Elárulta, hogy náluk is érezteti hatását a krízis, de igyekeznek tenni azért, hogy ennek ellenére jól működjön a hotel. Magyar vendégük még nem volt, pedig honlapjukon Marcsi anyanyelvén is invitálja a turistákat. Hiába, nagyon messze van, több mint három-ezer kilométer. Aki mégis úgy dönt, hogy megteszi, nem bánja meg, egy festői kisvárosban találja magát, ahol nemcsak magyar szó fogadja, hanem arra is nagy esélye van, hogy összefut Antonio Banderasszal, Julio Iglesiaszal. Ők, igaz nem a Kenny házaspár hoteljében, de gyakran időznek ott. *Vida T.*

Manók a könyvtárban

Manók éjszakájára várták a gyerekeket a Pákolitz István Városi Könyvtár gyermekkönyvtárosai. A 21 diák – a helyi általános iskolák tanulói – manónévvvel keresztelődött, majd címet és fejfedőt készített, később különböző elméleti feladatokat oldott meg. Vendéglelő is érkezett Gyulai István személyében, aki Balogh József Manóbál című versét zenésítette és tanította azt a résztvevőknek.

A Manómese sem maradhatott el, valamint az ajándék sem, mely ezúttal egy póló volt. A diákok az éjszakát is a könyvtárban töltötték, az ágyba éjfél körül kerültek. A nagy sikerre való tekintettel a következő manók éjszakájára nem kell egy évet várni, Lázár Ágnes a gyermekkönyvtár vezetője elárulta, a program második felvonását tavaszra tervezik.

efg

Nem mindennapi történet

A Rutai házaspár, vagy ha egészen pontosak akarunk lenni: a Rutai család a gyapai közösségi élet aktív résztvevője, sőt mi több, alakítója. Csupán öt éve költöztek Gyapára, ahol azonban egyáltalán nem számítottak idegennek, a szülők eredetileg gyapai gyerekek, nagylányuk pedig a szünidőket töltötte ott. Az sem meglepő, hogy amikor letelepedtek, azonnal belevetették magukat a közösségi élet sűrűjébe, hiszen korábban Pakson is így élték életüket. Amikor a „garzonban” laktak, megesezt, hogy Gyurinak, a családfőnek a folyóson kellett ebédelni, mert nem fért a lakásba a tíz-tizenkét vendéggyerektől. A lakóközösséggel együtt füvesítették, együtt építették az első játszótérrel. A hinta még ma is áll, mesélik. Onnan a Kishegyre kerültek, előbb Katit százalékolták le, majd Gyuri is átesett egy infarktuson. Ahogy neki is véget értek az aktív évek, kiválasztottak egy kis házat Gyapán, megvették, helyrehozták. Nemcsak a holmijukat költöztették, hanem az élethez valókat is. A közösségi életbe Gyuri a foci révén került be. A Gyapára költözésüket követő falunapra már alapítottak is társaival egy kispályás focicsapatot. Az arra következő gyereknapot – ami csodálatosan sikerült – már ő vezényelte le.

Voltak programok korábban is, de fel kellett őket élénkíteni, mondja nagylányuk, Reni, aki most Biritón tanít az I. István Szakképzőben. A gyereknapon mindenesetre ez sikerült, ahol 120 gyerek volt. A gyerekeket azóta is könnyű elcsábítani a különféle programokra, a felnőtteket már annál nehezebb, vélekedik Kati, az édesanya.

Fotó: Molnár Gyula

– Mindenki nagyon örül, megtapsol, de kevesen vannak, akik odateszik magukat. Oda kell menni, személyesen beszélni velük, meggyőzni őket, mondja. Hozzáteszi, hogy az emberek zárkóztak, nehéz őket megközelíteni. – De már alakul – reagál férje, aki úgy emlékszik, hogy az ő gyerekkorában bizony szebb volt, jobb volt a közösségi élet. Nem panaszkodnak, nem is szokásuk, de szerencsére nincsenek is egyedül. Most például két másik családdal – Heislerékkel és a Márk Gáborékkal – váltva

vállalták a gondnoki teendőket a faluházban. Nem rejtik véka alá, kifogásolták az eddigi munkát, cserébe év végéig ingyen dolgoznak, nyitnak, zárnak, takarítanak. A megspórolt kétszáz ezer forintból a legkisebb gyerekeknek akarnak beltéri játékokat venni a közösségi házba. Itt egyébként hétről-hétre van program. Hogy mi

minden, szinte hihetetlen. Karatéznek, táncolni tanulnak itt a fiatalok, alakulóban van egy kis színjátszó csoport. Karácsonyra készülnek. Sorolják az ötleteket, terveket szinte egymás szavába vágva. Hogy miért csinálják? Arra viszont nincs kész válasz. – Szeretünk adni – mondja Reni. Anyja meg arról beszél, hogy milyen szép köszönet a gyerekek hálása, csillogó tekintete. A fene se tudja, összegzi a családfő. Nagyjából ez a válasz arra is, hogy miként került a családba Vivi, a cserfes kisebbik lány,

aki egyik pillanatban a kanapén ül, és arról beszél, hogy mit énekeltek a harangszentelésnél, a másikban azt mutatja, hogy miket készítettek a játszótérben, a következő percben meg már rohan is ki játszani a közben megérkező barátjával.

Augusztusban volt egy éve, hogy hivatalosan a Rutai családdal él, igaz már júniusban ott volt, amikor még kórházban volt az anyukája. Amikor aztán meghalt, Kati és Gyuri úgy döntött, megakadályozza, hogy a lányka állami gondozásba kerüljön. A családot ismerték, de azt megelőzően, ha kétszer látták Vivient, mesélik. Gyorsan kellett dönteni, még arra sem volt idő, hogy Renivel személyesen beszéljenek. Telefonon nem akartak, így hát arra a hírre ment haza, hogy van egy „kis” testvére. Hivatalosan „családba fogadták” és Gyuri a gyámja. Vivi tudja, hogy ki volt az édesanyja, azt is, hogy valahol van egy édesapja, bár nem ismeri. Katiék – annak ellenére, hogy megengedték – még csak nem is tegezi. Kati néninek, Gyuri bácsinak hívja. – Nem erőltetünk semmit – mondják. A kislány szép lassan magára talált, és remekül érzi magát. Renivel is összemegengedtek. Ha angolórán családot kell rajzolni, ő négyüket örökíti meg, ha program van az iskolában, és meg kell oldani a közlekedést, azt mondja, nem gond, engem elvisznek a szüleim... *Vida Tünde*

A paksi kutató újabb sikerei

Fotó: Molnár Gyula

Teheránban, a Royan intézetben tartott tudományos előadást Halász Melinda, a lapunkban már többször bemutatott paksi medika, aki hol hegyecsúcsokat hódít, hol kutatóként vonja magára a figyelmet. Melinda a PTE-ÁOK Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézetben dolgozik, munkáját számos formában elismerték már. 2003-ban „Fiatal jelátviteli kutató” díjat

kapott, a mostani iráni előadás is egy pályázati siker eredménye. A tudományos központ – mint Melinda mondja – infertilitással foglalkozik, azaz minden olyan szakterülettel, ami a magzat megfogását, megtartását segíti, beleértve az összejt kutatást is. Öt témában osztottak díjat, Melinda a női infertilitás témakörében kapta meg az első díjat a világ sok száz kuta-

tója közül. Ráadásul a legfiatalabbként. Témája a terhességi immunológia. A magzat – mint fejtegeti – felerészben az apától származik, ezért az anyának idegen. Az immunrendszer pedig mindent, ami nem saját, megpróbál kilököni. Ha nem lennének babát védő mechanizmusok, a baba meghalna. Van egy fehérje, amit a fiatal doktornő főnöke, Szekeres Júlia professzor fedezett fel 1985-ben. Melinda ennek a jelátviteli folyamatait vizsgálja. *-vt-*

Fél évszázados emlékek

Ötven évvel ezelőtt érettségizett az az osztály, amelynek tagjai a Bezerédj Általános Iskola Anna utcai épületének udvarán gyülekeztek október elején. Ők voltak az első gimnáziumi osztály, akik 1955-ben kezdték meg tanulmányaikat az egykori Béke téren álló épületben, ahol az osztályterem mellett fizika- és kémia terem, ebédlő is helyet kapott, s amelynek szomszédságában lakott a gimnázium igazgatója, a legendás Kovács Győző és családja. Az Anna utcai tanterembe, mely kisebb lett az elmúlt ötven év során, a gimnáziumi évek második felében jártak az egykori kamaszok, amikor a mezőgazdasági technikum kimenő osztályai elhagyták az iskolát. Az érettségiző osztály létszáma harmincnegyeven volt, akiknek jó része, rendhagyó módon nem ötvenre, hanem gyakrabban találkozott, hogy megbeszélhessék a maguk és a világ történezeit. A csacsogó, egymást nagy örömmel fogadó egykori diákokat nehéz volt a közös fényképhez a lépcsőre állítani: és még ott is szakadatlanul mesélték egymásnak a régi és új történeteket.

Névsor szerint haladt a bemutatkozás, az utolsó osztálytalálkozó óta eltelt négy év történe-

seinek mesélése. Nagy nevetések adták meg az alaphangulatot, különösen az alábbi mondatok hallatán:

„Nem értem, hogyan jártam be annak idején dolgozni, hogyan volt rá időm? Mióta nyugdíjas vagyok, egyszerűen nem tudom elképzelni, hogyan csináltam” – mondta Pintér István, aki minden évben átússza a Balatont és a Tihanyi-öblöt. Vagy idézhetem dr. Nagy Máriát: „Lehet, hogy ötven év múlva, a százéves osztálytalálkozón többet tudok mesélni”.

És Rajnai György: „Jól érzem magam a bőrömben” – egyszerű, ritkán elhangzó mondat...

Dr. Zombai László tanár urat, az egykori osztályfőnököt Göndöcz István tanár úr helyettesítette az osztályfőnöki órán, aki csupán egy évig tanította az osztályt fizikából. Mindenkire emlékezett: olvas-ta a névsort és sorolta a névhez tartozó egykori személyiségeket, külső és belső tulajdonságokat. Pontosan emlékezett minden részletre.

Göndöcz tanár úr, bár rövid ideig, mégis legendás tagja volt a tantestületnek. A fiatal, diákjainál csupán tizenhárom évvel idősebb, Pannonia motorjáról is ismert tanár kalandos úton –

az ötvenes évek sötét útvesztőin keresztül – került a paksi gimnáziumba, ahol kiválóan érezte magát: emberi és szakmai sikereinek híre a megyei vezetőkhoz is eljutott, mégsem tudott a Somogy megyei fiatal ember Pakson maradni. Néhány évnyi paksi tanítás után Fonyódra tért haza, ahol egészen nyugdíjazásáig tanított a helyi gimnáziumban.

Ezen az osztálytalálkozón életének az egykori diákok számára ismeretlen részleteit is elmesélte a tanár úr, melyet többek között dr. Bekker Zsuzsa, az osztály egykori kiválósága, a Corvinus Egyetem tanszékvezető tanára is csodálkozva hallgatott végig, hiszen az ötvenes évek, a származás szerinti társadalmi megkülönböztetés az ő pályájának kezdetére is rányomta a bélyegét. Erről nem szívesen beszélt a közgazdász. Felidézte inkább a gimnázium első éveit, amikor – ahogy ő fogalmazott – vagabundok és a klasszikus értelemben vett tanáregyeniségek között töltötték a mindennapjaikat. „Mint egy valódi alma mater, úgy működött a gimnázium: táplált és védett bennünket” – mesélte. „Példát mutatott Kovács Győző bácsi, aki kémiát, és felesé-

ge, Hilda néni, aki magyar nyelv és irodalmat tanított. De az egész tanári kar olyan példaeértékű közösség volt, melynek emléke kitörölhetetlen az életemből. Egyetlen példa a törődésre: a hetvenes évek elején – akkoriban doktoráltam – lehetőségem volt Afrikában tanítani. Ülök Zambiában, amikor levél érkezik Hilda nénitől, melyben gratulál a tanulmányaimhoz, a munkámhoz... még arra is emlékezett, melyik padban ültem az óráin. S az alapítvány? A gimnázium fennállásának ötvenedik évfordulóján hoztam létre. Meghatott, hogy emlékeznek rám a paksiak. Jó tanulmányi eredményért, kiemelkedő művészeti munkáért ítéli oda az alapítvány kuratóriuma az alapítványi támogatást az arra érdemes végzős diákoknak. Paks? Az egykori gimnáziumi évek? Nem érzékeny nosztalgiával nézek vissza. Szeretek itt lenni. Az osztálytalálkozóinkon mindenki boldog és őszinte. De mint mindenhez az életben, ezekhez a találkozókhoz is jó motor kell, ami működteti. Ők a ma is Pakson élő egykori osztálytársaink: Szigethy Németh Margit, Bencze Barnabás, dr. Grosch József. Nélkülük lehet, hogy ritkábban találkozhattunk.”

Tell Edit

Nemzetközi diáksereg

Finn, török és szlovák diákok jártak a Vak Bottyán Gimnáziumban, a Comenius 1. nemzetközi iskolai együttműködések programban, összesen 27-en. A két éves projekt központi témája az energia, a munkanyelv az angol.

A Vak Bottyán Gimnázium 1998 óta vesz részt a Tempus Közalapítvány Socrates Comenius programjában, amelynek lényege, hogy több or-

szágból 1-1 iskola együtt dolgozik valamilyen közös témán, a diákok aktív részvételével. Az egyik ilyen együttműködésük egy két éves projekt, amelyet finn, török és szlovák partnerrel valósítanak meg. A program keretében tanártalálkozókat tartanak, illetve a partnerországok iskoláinak diákjai ellátogatnak egymáshoz, és közös foglalkozásokon járnak körül a kiemelt témát, ami ebben az esetben az energia.

A közelmúltban megtartott paksi találkozón csoportos kísérleteket végeztek a diákok, például energiatakarékosság, energia előállítás témakörben, majd azokról bemutatót tartottak a többieknek, emellett ellátogattak Budapestre az OVIT-hoz, illetve az atomerőműben vendégeskedtek. A Comenius program nagy előnye, hogy a közös munkanyelv az angol, így a nyelvgyakorlására minden találkozón lehetőség nyílik. A szak-

mai programok nyomán szerzett ismeretek és a nyelvtanulás mellett az együtt töltött idő kiváló alkalmat ad más országok kultúrájának, oktatásának, diákéletének megismerésére, a barátkozásra, mondta el Stellios Simiakis projektkoordinátor. A következő állomás egy tanártalálkozó lesz, ahol egyeztetik a következő közös összejövetel programját, majd márciusban Finnországba utaznak a partneriskolákat képviselő diákok, májusban pedig Szlovákia lesz a vendéglátó.

-gyöngy-

Kistérségi nyugdíjas-találkozó

Tizenegy településről közel háromezren érkeztek az I. Kistérségi Nyugdíjas Találkozóra. 14 egyesület fogadta el a szervező Paksi Közművelődési Nonprofit Kft. meghívását. – Célunk az volt – foglalta össze a programot életre hívók indítatását Bodó Katalin kistérségi közművelődési és múzeumi referens –, hogy a térségben működő nyugdíjas közösségek megismerjék egymást, alkalmat biztosítsunk a tapasztalatcserére és a hosszú távú kapcsolatok kialakítására. A paksi nyugdíjas csoportok segítséget biztosítottak a szervezéshez, a Paksi Delelő Nyugdíjas Egyesület tagjai házigazdaként vettek részt a találkozón. Két tárlattal is köszöntötték a vendégeket: a Gyermekkorom játékaival és a kézimunka-kiállítás összeállítására több hetes előkészítő munkát igényelt, és nagy tetszést aratott. A találkozéhoz kapcsolódóan a szervezők meghirdették a nagymama süteménye és a nagypapa bora bemutatót, minden csoport a saját településére jellemző finomságokkal érkezett. A kóstolgatás, egymás kínálása és a receptcsere remek alkalom volt a kapcsolatépítésre. A program zárásaként a színházteremben műsorral is bemutatkoztak a nyugdíjas közösségek, valamennyi csoport dalokkal, versekkel és táncokkal készült a találkozóra. -dal-

KIADÓ INGATLANOK

Paks főutcáján, irodaházban (Tolnai u. 2.) adminisztrációs vagy szolgáltató tevékenységre irodák kiadók. (15 m²-80 m²).

Érdeklődni:

30/9372-668,75/511-252.

Nyolcvan éve diplomázott

Joli néni gyermekei társaságában

Bár nem végeztünk kutatásokat, nagy eséllyel Tóth Lászlóné, Joli néni a város legidősebb lakója. Most azonban nem is éveinek száma miatt érdemes a figyelemre, bár, hagyjuk meg, a 102 esztendő nem semmi. A Paksi Hírnök Jolán néninél tett látogatásának az adta az apropót, hogy az idős asszony éppen 80 éve kapta kézhez diplomáját a kecskeméti tanítóképzőn. Az erről szóló díszes oklevél odakerült a sok ajándék mellé az ünnepi

asztalhoz, melyet gyerekei, unokái és dédunokái körében ült körül Tóth Lászlóné Szentháromság téri otthonában. Nem volt teljes a létszám, hiszen egyik dédunokája „igazolton” volt távol. Két hete érkezett ugyanis a második ükunoka. Jolán néni változatlanul jó egészséggel örvend és a hangulata is kitűnő, csak azt fájjalja, hogy látása és hallása már nem a régi. Lánya vele él, fia és unokái pedig mindennapos vendégek nála. *Vida T.*

Kortársaiknak segítenek

1995 óta minden évben a „Jövő Drogok Nélkül Alapítvány” és a Paksi Atomerőmű Zrt. Egészségközpontja kétnapos kortárssegítő képzést szervez az Energetikai Szakközépiskola 10. évfolyamosai számára. Az önkormányzat által is támogatott tréningre idén húsz fiatal jelentkezett, közülük 13-an végeztek el a tréninget. A szabályok szigorúak, csak abból válhat segítő, aki nem fogyaszt alkoholt és nem dohányzik.

– Ezek a fiatalok képessé és alkalmassá válnak arra, hogy iskolájukba, osztályukba visszatérve olyan segítő tevékenységet tudjanak kifejteni, ami az egész közösségnek segítségére lehet – mondta el a tréner, Lőrincz Norbert szociális munkás. A program paksi koordiná-

tora dr. Vöröss Endréné egészségfejlesztő, mentálhigiénikus, a Jövő Drogok Nélkül Alapítvány elnöke. Véleménye szerint abból a fiatalból lesz jó kortárssegítő, akinek szeme és füle van, vagyis meglátja és meghallja a problémákat. Csordás Zsaklin – aki korábban szintén ESZI-s kortárssegítő volt, ma már a Pécssett tanuló – úgy fogalmazott, a hangsúly elsősorban a megelőzésen van.

– Paks kisváros, annak minden előnyével és hátrányával. Kis közösségek tagjai nagyon ritkán, vagy egyáltalán nem vállalják fel kábítószer- vagy alkoholproblémáikat – fogalmazott.

A kétnapos tréningen elmélet és gyakorlat egyaránt szerepelt.

Faller Gábor

Labdavarázs változásokkal

Nagy Gábor és stábjában az idén is az ESZI Sportcsarnokba várja a mozogni vágyó gyerekeket. Az októberi első foglalkozáson minden eddiginél több óvodás vett részt. A koncepció ugyanaz: akadálypályával, labdás, tér-, idő- és mozgáskoordinációs feladatokkal, valamint különböző testnevelési játékokkal várják az ifjúságot, fogalmazott Nagy Gábor szervező. Az időrend azonban módosult. Idén az őszi és a téli hónapok kapták a főszerepet, és kevesebb foglalkozás lesz. Ez évben még egyszer, november 21-én lesz Labdavarázs, míg 2010-ben januárban, februárban és márciusban. A stáb is némiképp változott, az állandóságot Klopicsikné Somorjai Mária képviseli, aki további hat szülő segítségére támaszkodhat. Az anyagiak idén rendezettek. – Állandó támogatóink, így Paks Város Önkormányzata, valamint a Paksi Atomerőmű Zrt. mellett az adó 1%-ból több folyt be, mint amire számítottunk – tette hozzá a főszervező. További változás, hogy az óvodás korcsoportot már csak egy, az elsős-másodikos követi, a nagyobbaknak a kis létszám miatt nem hirdettek Labdavarázst. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy ők nem csatlakozhatnak a programhoz. *röné*

Hangraforgó

A zenés-verses év program-sorozat keretében, az ESZI kollégium szervezésében Paksra látogat a győri Hangraforgó együttes, amely a VMK nagyklubjában ad koncertet november 4-én, 18 órakor. A belépés ingyenes, várják az érdeklődőket, akik a verseket ezúttal nem szavaltként hallhatják, hanem megzenésített formában.

Jó napot, mi újság?

A fa és a betű bűvöletében

Fotó: Molnár Gyula

Kacsó Tibor az 1990-es évek közepén települt át feleségével székelyföldi otthonából Paksra. A tornatanár-tenisz-edző hamar alkalmazkodott a helyi körülményekhez, s szinte ismeretség nélkül illeszkedett be először a teniszező paksiak közé, majd a városi közösségbe. Az egykor asztalosnak készülő, később testnevelési egyetemet végzett székely tanított elemi iskolában, középiskolában, vezetett sportiskolát és tornacsoportjaival folyamatosan az élvonalban szerepelt.

Amikor először írásra adta a fejét, még nem gondolta, hogy szinte évente jelentet meg kötetet, melyekben néhány kivétellel Erdélyről, a székely emberek életéről készít rendhagyó leírást az olvasók számára. Legutóbbi könyve Pirkadatok és szürkületek a székely fővárosban címmel jelent meg, melynek bemutatója előtt így vallott önmagáról, írásairól:

„Újabb szerény írással szeretném megörvendeztetni olvasóimat, akik úgy érzik, hogy Erdély és annak magyar ajkú népe a magyar nemzet részei. Korábbi verseimmel és írásaimmal is igyekeztem Erdélyt megismertetni és általuk közelebb hozni az Anyaország-

hoz. Első irodalmi próbálkozásaim helyi, megyei és országos folyóiratokban jelentek meg, melyek felkeltették Erdélyt kedvelő olvasóim figyelmét. Írásaim egy része bemutatásra került a paksi művelődési házban, néhai Jancsó Adrienne Kossuth-díjas művész nővére mellett, valamint Budapesten, a Magyarok Házában, Győrben és Tatabányán, ahol országos elismerésben részesültem. Több versemet Baranyi Ferenc, József Attila-díjas költő lektorálta.”

S ha ismerősei az utóbbi hónapokban megkérdezték tőle, mi újság, biztosan a legújabb kötetéről kezdett mesélni, hiszen az októberi kötetbemutató izgalmai hónapok óta foglalkoztatták.

Ahhoz, hogy közelebből megismerhessük őt, nézzünk bele az új könyvbe, mely nem más, mint egy útleírás, ami jelen esetben történelmi bejárást jelent, érzelmi macskaköveket,

valószínűleg bevehetetlen kanyarokat, kis közökbe vezető keskeny, egyensúlyozásra kényszerítő járdákat – sáros időben, a XX. század második felében. A regény az egykori székely fővárosban élő két család életébe nyújt betekintést 1940-től (amikor a várost a második bécsi döntés után visszacsatolták Magyarországhoz), egészen 1990-ig. Ötven év családi-történelmi képei rajzolódnak ki az olvasó előtt, aki észre sem veszi, részese lesz a történetnek. A szerző fegyelmzett szenvedéllyel, visszafogott érzelmekkel fogalmazza meg egy szenvedélyekkel és szenvedésekkel teli kor székelyföldi életképeit.

Korábban megjelent regényei, versei, elbeszélései hasonló alapokon, a Székelyföld iránti szeretetén, a szülőföldre való viszonyán nyugszanak. A szerző a művei eladásából befolyó összes bevételt közösségi, társadalmi célokra

ajánlotta fel. Így lesz ez legújabb regénye értékesítésekor is. Az eladásból származó összeget a marosszéki Kodály Zoltán Gyermekknak ajánlotta fel...

Így gondolkodik a világról egy érzékeny sportember, akinek minden kötetbemutatóján zsúfolásig telt a Városi Művelődési Központ nagyklubja. Akinek lakásában, az előszobában, gyermekora tárgyainak általa faragott kicsiny mássai fogadják a vendéget. A vendéget, akit a saját maga által készített székelyekre ültet, a szekreter mellé, mely szintén az ő keze munkája. Mert ahogy mondja, székely ember nem tud meglenni a fa nélkül: szüksége van az illatára, a belőle készült tárgyakra, a dologra, melyet csak a fafaragás alkalmával élhet meg. S hogy mit jelent neki választott otthona, Paks? Gyönyörű éveket: Paks befogadó város, ahol megtalálta a felesége és saját maga számára a hétköznapi nyugalomát, az ünnepnapok harmóniáját.

Tell Edit

Tehetségesek, fiatalok

Sarlós Lilla

Legutóbbi sikerét a Regélő mese-mondó verseny idei fordulóján érte el a harmadik osztályos kislány, aki már óvodás korában sok mesét, verset, mondókát hallgatott, és nagyon könnyen megjegyezte azokat. Tiszta, szép, érthető beszéddel és hibátlanul mondta el az említett versenyen Benedek Elek: Az időjós című meséjét, amelyért különdíjat kapott. Számos városi és megyei versenyen járt már a kilencéves Lilla, és helyezés, díjazás nélkül sosem tért haza. Katz Margit tanítónő mindig számíthat a kislányra a versenyeken, segít az irodalmi művek kiválasztásában és a fel-

Fotó: Szűcsné Ferenc

készülésben is. Lilla elmondása szerint kicsit izgul verseny előtt, a színpadon már magabiztosan lép a közönség elé, és ezt a Benedek Elek mesét különösen szívesen mondta el, mert humoros, vidám történet. A kitűnő tanuló kislány sokat olvas, a meseirodalmat már szinte teljesen kimerítette, a korosztályának szóló regényekből is sokat ismer, és mostanában már a

klasszikus irodalomból is válogat. A zenei világban is otthonosan mozog, egy év szolfézs után már hangszereken kezdett tanulni. Jelenleg másodikos zongorista Kovács Mária tanárnőnél a Pro Artis művészeti iskolában, ahol a kórus tagja is lett szeptembertől. Lilla a tanulás, az olvasás, a zene mellett sportol is, három sportággal ismerkedik egy összetett edzésprogram keretében: ez a floorball, a röplabda és az atlétika.

Minden nap szorgalmasan tanul, heti kétszer jár a zeneiskolába, rendszeresen gyakorol otthon a zongorán, két nap délután jár edzésre, versenyekre készül, ha kell. Mindezt felnőtteket meghazudtoló szorgalommal, kitartással és természetességgel.

-bészé-

Sport

Paksi siker is az U20-as bronz

Nehéz jelzőket találni arra a teljesítményre, melyet az egyiptomi U20-as labdarúgó világbajnokságon a magyar válogatott véghezvitt. Egervári Sándor csapata minden előzetes várakozást felülmúlva bronzéremmel tért haza. Minden paksit büszkeséggel tölthet el az, hogy Szabó János, a Paksi FC labdarúgója, az Atomváros saját nevelésű játékosa is tevékeny részese volt a sikernek. – Hatévesen kezdtem futballozni az Atomerőmű SE-ben. Edzőm Sipos György volt akkor, majd a piros-kék dresszt zöld-fehérré cseréltem. A PSE U19-es gárdájához kerültem, akkor indult meg igazán a karrierem – fogalmazott a válogatott labdarúgó. Az U19-es csapat után Szabó az NB III-ban játszott Dienes Pál együttesében. János posztja ma már belső védő, de korábban csatárként

kezdte pályafutását. Az élvonalban 2009 tavaszán mutatkozott be, egy Kaposvár elleni hazai találkozón. A Paksi FC játékosa korábban nem szerepelt korosztályos válogatottban, így mindenkit meglepett, hogy Egervári Sándor, a húszévesek szakvezetője meghívta őt a nemzeti csapatba. Ez a nyáron történt, a hátvéd folyamatos jó játékával hívta fel magára a figyelmet. A világbajnokság első meccsén még nem játszott, de ezt követően kirobbanthatatlan lett. A paksi legény a csapat egyik meghatározó játékosává vált. – A tornán mindvégig nagyon jó volt a közösség, egymásért játszottunk, minden problémát megbeszélünk és bátorítottuk egymást. A Ferihegyi fogadtatás szenzációs volt, kitörölhetetlen emlék marad örökre – tette hozzá. Szabó János tehát tagja lett a sporttör-

ténelmet írt magyar válogatottnak, de tanácsot még senkinek sem szeretne adni. A fiatal paksi játékos a sok munkát említette a siker zálogaként, valamint azt, hogy tanulni kell saját hibáinkból. Céltudatosságára jellemző, hogy már a hétvégi Diósgyőr elleni meccset emlegeti. Játszani szeretne ugyanis a Soproni Liga 12. fordulójában és újabb három ponthoz juttatni a Paksi FC-t. A kérdés azonban az, hogy ezt a sikeres utánpótlás válogatottal együtt lehet, együtt kell-e tartani. Gellei Imre, a Paksi FC vezetőedzője, a válogatott egykori szövetségi kapitánya így fogalmaz: – Ez bonyolult, koncepcionális kérdés. Ennek a korosztálynak a következő nagy tornája a 2012-es londoni nyári olimpiai játékok lehet. Viszont ugyanebben az évben rendezik a közös lengyel-ukrán felnőtt Eu-

rópa-bajnokságot. Jomagam az „A” válogatott oldalán állok, de az a legfontosabb, hogy a mostani sikeres ifjú játékosokat megfelelően menedzseljék, és valóban előrelépjenek.

– Ez a csapat olyan eredményt ért el, melyre 1954 óta Magyarország történelmében nem volt példa. Nagy hiba lenne ezt a teljesítményt kicsinyíteni. Elmondhatjuk, hogy beérett az első gyümölcse a Mezey György nevével fémjelzett, 2000 óta működő Bozsik-programnak, melyben 6-18 éves korig játszani, ezután nyerni kell megtanítani a futballistákat. Az U20-as válogatottban 3-4 olyan klasszis teljesítményt láthattunk, mely visszaadja a hitet, reményt arra vonatkozóan, hogy hamarosan az „A” válogatott is kijuthat európai vagy világversenyre – értékelt az egyiptomi szereplést Szinger Ferenc, a Tolna Megyei Labdarúgó Szövetség elnöke.

Faller Gábor

Százados lett a Paksi FC

Annak idején Buzás Attila góljával kezdődött (Vác-PFC 0:2), most pedig Böde Dániel szezonbeli 4. találatával zárult a Paksi FC első száz bajnoki mérkőzése. A jubileumi összecsapás előtt a nézők több mint 100 gólnak tapsolhattak a Fehérvári úti stadion óriáskivetítőjén, fogyott az ingyen sör és a különböző ajándékok. A Paksi FC-Kecskemét kezdő sípszavát megelőzően az Atomic Strike szurkolói csoport dobott, majd vezetői végeztek el a kezdőrájárást. Sipeki Istvánt 250. NB I-es meccse kapcsán köszöntötték, így elmondható, igazi gálahangulat uralkodott a paksi stadionban. A mérkőzés első húsz perce talán túlságosan is az ünneplés jegyében telt, mivel a kapuk egyáltalán nem forogtak veszélyben. A 31. percben az addig is mezőnyfőként játszó PFC megszerezte a vezetést: Tököli kapott jó labdát

Foto: Molnár Gyula

Égertől, és 28 méterről óriási bombagólt lőtt. A második félidőben már a Kecskemét is jelentkezett a bajnoki pontokért, a híros város együttese a 61. perc-

ben Montvai révén egalizált. 8 perccel később Urbán passzát a házi gólkirály, Böde Dániel értékesítette. A hajrában Kovács Attila, a paksi hálóőr előbb

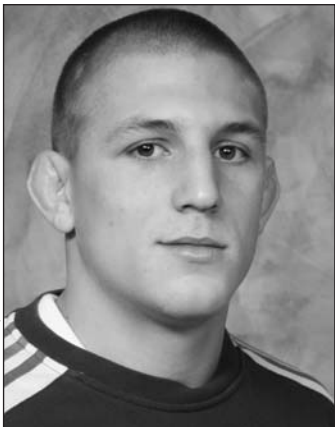
Montvai büntetőjét hártotta, majd nem sokkal később Litsingi fejesét védte hatalmas bravúrral. A végeredmény a hátralévő időben már nem változott, így méltóképp ünnepelte 100. bajnokiját a paksi labdarúgócsapat. Paksi FC–Kecskeméti TE 2:1.

Százados lett tehát a PFC, mely gárda 2006. július 28-án játszotta első élvonalbeli meccsét, és a szombati mérkőzéssel bezárólag összesen 32 győzelmet, 27 döntetlent és 42 vereséget könyvelhet el, 131 rúgott és 154 kapott gól a mérleg, a megszerzett pontok száma 123. A kizárólag magyar labdarúgókból álló együttes mindhárom eddig lezárult szezonjában 11. helyen végzett, a statisztikai mutatók Lengyel Ferenc és Gellei Imre szakmai irányításával kerülhetek a Paksi FC adatlapjára. „Át-éltünk 100 csatát, a jövőben még több vár” – olvashattuk a mérkőzésen az Atomic Strike drapériáján. Így legyen.

-efg-

Aki eldöntötte az Eb-arany sorsát

Fotó: Melnár Gyula

Csoknyai László a miskolci cselgáncs csapat Európa-bajnokságon mutatott teljesítményével hívta fel magára a figyelmet, amikor a románok ellen 0-2-es állásnál „bedarálta” a junior világbajnoki bronzérmes Danculeát és életben tartotta a magyar reményeket. Az oroszok elleni döntőben aratott győzelmével pedig eldöntötte az aranyérem sorsát.

Laci 1987. október 25-én született, ötéves volt, amikor az óvodából vitték el a tatamira Dobai Lászlóék. Minden korosztályban szerzett magyar bajnokságon érmet, világkupa helyezések, U23 Eb 7., 2008-ban felnőtt magyar bajnok és 2009-ben felnőtt csapat Európa-bajnok. A paksi Vak Bottyán gim-

náziumban érettségizett, négy éve a Pécsi Tudományegyetem testnevelő-edző szakára jár. Úgy érzi, kezd beleérni a felnőtt mezőnybe.

– Tizenhét éve cselgáncsozol, hogy telik egy átlagos nap?

– Reggel hatkor kelek, már óra nélkül is felébredek, 6.15-től edzés 8 óráig. Kondizunk vagy technikai edzést tartunk, utána hazamegyek és alszom még egy keveset. Délután tanulok, intézem a dolgaimat, este 6-8-ig pedig ismét edzésen vagyok. Kiss Norbi az állandó edzőpartnerem, de sokszor becsúszik Braun Ákos, Madarász Tamás. Ez megy hétfőtől péntekig, hétfőig pedig verseny. A versenydíjszak februártól november végéig tart.

– Merre jártál idáig a judónak köszönhetően?

– Európában szinte mindenhol, de voltam már Dominikán, Thaiföldön, Tunéziában is.

– Mennyit számít, hogy olimpiai és világbajnokokkal készülhetsz?

– Nagyon sokat! Kovács Anti, Braun Ákos, Bor Barna sokat foglalkoznak a fiatalabbakkal, megmutatják, elmondják, mit kell csinálni, segítenek. Fanatikusok. Nagyon motivál,

hogy látom a sok elvégzett munkát, és látom hogy nem felesleges, mert van eredménye. Előtte vannak a jó példák, csinálni kell.

– A csapat Eb-n nagyon ment, minek köszönhető?

– Akkor nem magamért, hanem a csapatért harcoltam. Nagyon arra koncentráltam, hogy elverjem a román fiút. Azon a napon minden bejött – habár vezetésből képes vagyok kikapni –, ott sikerült összeraknom magam.

– Jövőre kezdődik az olimpiai kvalifikáció, milyen a nemzetközi mezőny?

– Már ismerem az ellenfeleimet, az én súlycsoportom, a 81 kg nagyon sűrű. Mindig más nyeri az Eb-t, vb-t, az elit kb. 40 fő, akik közül bárki odaérhet. Oroszok, franciák, németek, volt szovjet tagköztársaságok, hatalmas a választék.

– Milyen feladatok várnak a közeljövőben?

Novemberben kezdődik az alapozás, aztán jövőre világkupa, Európa-bajnokság, világbajnokság, kvalifikációs versenyek. A 2012-es londoni olimpiáig tervezek, addig mindenképpen csinálom, utána majd meglátom. Kovács József

Paksi karatésok a világ élvonalában

Egy ezüst- és két bronzéremmel tértek haza a Paksi SE versenyzői az Egerben rendezett karate világbajnokságról. Az S.K.D. U.N. Karate Világszervezet 2009. évi legrangosabb versenyén 42 ország több mint ezer karatekaja lépett szőnyegre, a magyar válogatott közel 250 versenyzője között a Paksi SE 45 fővel képviseltette magát. A veteránok között tavaly világbajnoki ezüstérmert szerzett Guzorán Attila ezúttal lecsúszott a dobogóról, s meg kellett elégednie a 4. hellyel. Az érmeiket az ifik szállították, Rizsányi Kata komitében ezüstérmert szerzett, Bogdán Attila kata gyakorlata pedig bronzérmert ért. A Rizsányi Kata, Ormosi Réka, Bede Boglárka, Gimes Kinga összeállítású csapat komitében a dobogó harmadik fokára állhatott fel. (joko)

A PAKSI AMATŐR FUTÓ FIATALOK

ezúton szeretnék megköszönni a támogatást mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk 1%-át 2008-ban egyesületünknek ajánlották fel. Az ily módon befolyt: 114.226.- Ft-ot mezek vásárlására, feliratozására, és nevezési díjak kifizetésére fordítottuk. Továbbra is számítunk az Önök támogatására.

Paksi Amatőr Futó Fiatalok vezetőisége

Kosárlabda: háromból három

Nem rossz a sorsolása az ASE NB I-es férfi kosárlabdacsapatának. Fokozatosan kapják a terhelést a fiúk, mire a nehéz meccsek jönnek, lesz ideje összeszokni a társaságnak. Az első mérkőzésen az újonc Salgótarján ellen csak az volt a kérdés, hány ponttal nyer az ASE. A második fordulóban idegenben léptek pályára Körtélyesiék, Debrecenben a paksi csapat végig vezetve aratott nagy különbségű győzelmet. A harmadik fordulóban az ellenfél a szebb napokat is megélt Kaposvári KK egy győzelemmel és egy vereséggel a tarso-

lyában érkezett a Gesztenyés útra. Talán a péntek esti időpontnak, vagy a magyar U20-as labdarúgó válogatottnak köszönhető, hogy eléggé foghíjas lelátók előtt játszottak a csapatok. A második negyed közepéig úgy nézett ki, hogy nagy zakóba szalad bele a vendégcsapat, a paksi fiúk már cifrázták is, 44-25-re vezettek. Kellett ehhez a Kaposvár is, Hendlein például hat büntetődobásából mindössze egyet értékesített. A paksi csapatban a fiatalok is pályára kerültek, az ellenfél meg elindult felfelé. A harmadik negyedek akár oktatófilmként is

lehetne vetíteni „Hogyan tegyük meg a mérkőzést” címmel. 47-47 után szerencsére véget ért a rövidzárlat. Az utolsó tíz percnél egypontos előnnyel vágott neki az ASE, és hogy a vége 19 lett, az az English One Man Show-nak köszönhető. Az amerikai légiós egyszerűen megállíthatatlan volt, az első félidőben szerzett két pontjához még 21-et termelt. ASE – Kaposvári KK 94-75. Következő mérkőzés: Marso-Vagép Nyíregyházi KK–ASE október 24.

(joko)

1%

A paksi Pákolitz István Városi Könyvtár ezúton mond köszönetet azoknak a magánszemélyeknek, akik személyi jövedelemadójuk 1%-át (összesen 289.829 forintot) a könyvtárnak ajánlották fel.

A fenti összeget informatikai eszközökre, bútor- és szőnyegvásárlásra fordította az intézmény.

Nem a bográcsba kerül a zsákmány

Az Atomerőmű Horgászegyesületnél a környezetvédelem mellett mindig is nagy hangsúlyt fektettek a halnevelésre. A szakemberek évente több mint 300 mázsa halat telepítenek a tórendszerbe, amely aztán a horgászok zsákmánya lehet. A közelmúltban új programot indított a szervezet, ezentúl kapitális méretű pontyok, süllők, csukák és dévérkeszegek is horogra akadhatnak. – A horgásztavakba nagyságrendileg 120 kapitális méretű halat telepítettünk, ponty esetében ez minimum 65 centiméteres példányt jelent. A horgászok

ezeket a halakat kifoghatják közös fotót követően vissza ugyan, de el nem vihetik. Egy kell engedni a vízbe, hogy a

Ezúttal a hal kívánsága teljesült: a kapitális méretű példányt a fotózás után visszadobták.

többi pecázó is hasonló élmenyvel gazdagodhasson – fogalmazott Kecskeméti Gyula, az Atomerőmű Horgászegyesület alelnöke. A kapitális halak mellett a méretes halak is a tórendszerbe kerültek. A kisebb kopolyúsokat másik nevelőtóba helyezték, ők ott teletnek és jövőre, ha megnőnek, úszhatnak társaik után a Füzes vagy a Kondor tóba. A héten az egyes nevelőtavat is lehalaszták, ott úgynevezett kétnyaras állomány volt, mely egy az egyben továbbtenyésztésre került. A hónap végén zárul az őszi lehalasztás, a harmas tóban horgász méretű halak várják a kitelepítést.

efg

Róka fogta csali

Csalianyagokkal a veszettség ellen: a védekezés célpontjai évről évre a betegség legfőbb terjesztői, a rókák. Nem ártana azonban házi kedvenceinkre is figyelni, a macskákra.

A veszettség gyógyíthatatlan, embernél, állatnál egyaránt halálos kimenetelű betegség. Legfőbb terjesztője a róka. A védekezés leghatékonyabb, legkorszerűbb módszerét, a rókák veszettség elleni vakcinázását európai uniós mintára 1992 óta alkalmazzák hazánkban. Az évente kétszer megszervezett akció keretében repülőgépről szórják ki a csalétket a határszélekre. – A csalianyag gyufásdoboz nagyságú, barnásszürkés színű, folyadékkal töltött anyag. Az ember számára kellemetlen szagú, a róka viszont, ha megtalálja, szívesen elfogyasztja, így ellenállóvá válik a veszettséggel szemben – tájékoztatott dr. Angyal László kerületi főállatorvos. A kihelyezett elenanyag emberre és állatra ártalmatlan, veszélyt nem jelent. Azért azonban, hogy más állatok miatt ne csökkenjen a kihelyezett csalianyag mennyisége, két héten keresztül tilos volt a

legeltetés és a kutyákat elzárva vagy megkötve kellett tartani, közterületre csak pórázon vezetve lehetett kivinni az Állategészségügyi Hivatal rendelkezése szerint. Az akció hatékonyságát a vadásztársaságok közreműködésével ellenőrzi a hatóság. Meghatározott számú róka kilövését követően az Állategészségügyi Intézetben történik a kontrollálás. Köszönhetően a rókákat védő rendszeres akcióknak és a kötelező eboltásnak, a paksi körzetben az elmúlt öt évben nem találtak veszettség miatt megbetegedett állatot, tudtuk meg dr. Angyal Lászlótól. A főállatorvos véleménye szerint viszont nagy veszélyforrást jelentenek a macskák, hiszen mivel szabadon közlekednek a zárt udvarok és határ között, ellenőrizhetetlenül hordozhatják a betegségeket. Megoldás a macskák regisztrálása és a kutyákéhoz hasonlóan kötelező oltás lenne.

-dal-

Bocsabajnokság városunkban

Oktober 23-tól 26-ig nemzeti bajnokságot rendeznek a Deák Ferenc Általános Iskola tornatermében. A bocsát Pakson Poór József testnevelő tanár, a diáksport bizottság elnöke karolta fel. A program lapunk megjelenésével egy időben úgynevezett szabadnappal kezdődik, itt minden érdeklődő kipróbálhatja a golyós játékot. Szombaton és vasárnap felnőtt csapatverseny zajlik, többek közt két paksi csapat részvételével. Végül hétfőn a diákok mérhetik össze tudásukat. Ekkor a házigazda deákosok mellett a II. Rákóczi csapata is rajt-hoz áll. A paksi esemény főszervezője Poór József mellett Cseh Attila, a magyar felnőtt férfi bocs válogatott tagja, aki

szeptember végén Észak-Cipruson nemzetközi tornán vett részt. A különböző sportágakat – benne a szóban forgó golyósportot – felsorakoztató rendezvényen hat férfi és női bocs válogatott küzdött az első helyekért. – A háromnapos versenyen egy győzelemmel, egy vereséggel és egy döntetlennel zártunk, ez az 5-6. helyhez volt elegendő, a nők negyedikként zártak – fogalmazott a paksi versenyző.

– Magyarországon még mindig gyerekcipőben jár ez a sportág, nyolcvan felnőtt versenyző van, ezért könnyű az előrelépés. Örömteli, hogy egyre több pálya épül. Pakson kettő található az Ürgemezei strandon – tette hozzá Cseh Attila.

röné

Paksiak a válogatottban

Sukorón rendezték az U23, Ifjúsági és Serdülő keretfeltöltő, Dunai István kajak-kenu emléktornát. Somorác Tamás K-1 ffi, ifjúsági 2000 m-en arany-, 1000 m-en ezüstérmét szerzett. Árki Dávid K-1 ffi, serdülő, V. korcsoportban 2000 m-en a dobogó harmadik fokára állhatott

fel. Blatt Kristóf C-1 ffi, serdülő V. korcsoportban az 1000 m-es távon a negyedik helyen ért célba. Az ASE versenyzői közül Somorác Tamás ifjúsági, Blatt Kristóf serdülő, Koleszár Zoltán és Pinczés Alexander pedig kölyök korosztályban került be a korosztályos válogatottba.

Moziműsor

Október 25. (vasárnap) 19 óra
BECSTELEN BRIGANTYK
feliratos dráma

Október 28. (szerda) 19 óra
KÍSÉRTETJÁRÁS
CONNECTICUTBAN
feliratos amerikai horror-thriller

Október 30. (péntek) 19 óra
GÖRÖGBE FOGADVA
feliratos am.-spanyol vígjáték

November 4. (szerda) 19 óra
HAJLSZA A FÖLD ALATT
feliratos angol-amerikai krimi

November 11. (szerda) 19 óra
KÉT SZERETŐ
feliratos amerikai rom. dráma

PANTAR Kegyeleti Szolgáltató
Bt. Paks, Kálvária utca 2.
Állandó ügyelet: 30/9363-255 (x)

Tök jó nap

Mint holmi zsidvásár, olyanná vált a városháza előtti tér október 9-én, pénteken. A Paksi Kertbarátok Egyesülete varázsolta ilyené ötödször megrendezett Tök jó napjával. Idén is saját ültetvényen termelték a tököket, a szüret után két napig fűrtak-faragtak. Az eredmény meghálálta a sok fáradságot, nagyon sok érdeklődő fordult meg a polgármesteri hivatal előtt. Igaz, a kertbarátok nem is bízták a véletlenre, előző nap tökökkel feldíszített kocsin járták a várost, hogy felhívják a figyelmet a programra. Kirakodóvásár, növénybörze társult a programhoz, aminek gerincét annak a rendkívül sokféle lámpásnak,

figurának a sokszínűsége adta, amit az ügyes kezű asszonyok készítettek. Második alkalommal hirdetett tökkompozíció készítő pályázatra 22 pályamunka érkezett. A gyermekeknek Kékesi Norma és Gutveiler Dóra kapta az első díjat, a csoportoknál a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola 4.a osztálya. Felnőtteknél Fritz Erikát különdíjjal jutalmazta a Faller Dezső környezetvédelmi bizottsági elnök által vezetett zsűri. Este – még a sült tökből, zsíros kenyérből álló lakoma előtt – a Pro Artis iskola ütős együttese és a Vetővirág Népzenei Együttes szórakoztatta a népes nézősereget. -vida-

Fotók: Molnár Gyula

NEMZETKÖZI GASTROBLUES FESZTIVÁL

BLUES, JAZZ, ROCK és GASZTRONÓMIA
BORBARÁT TALÁLKOZÓ

Gastroblues Klub Söröző: MEGNYITOTTUNK!
hétfőtől péntekig 12-24 óráig, szombaton 18-24 óráig
(volt Ujhullám söröző, Paks, Dózsa Gy. út 79.)
MENÜ: 690,- Hétfőtől-Péntekig 12-17 óráig
Kivetítőn: blues zene, foci, sport, különterem, rendezvények lebonyolítása
Hétfőként élő zene 20 órától:
október 23-án: COLLECTION LIGHT (két akusztikus gitár, ének), október 24-én: ALL –STARS (jazz)
TEL: 75-311-257

**VAK BOTTYÁN TEHETSÉGGONDOZÓ
KÖZALAPÍTVÁNY**

ezúton szeretné megköszönni a támogatást mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk 1%-át 2008-ban alapítványunknak ajánlották fel. Az ily módon befolyt: 1.746.870.- Ft-ot

- multimédiás terem berendezéseire,
- ballagási és év végi jutalmazásokra,
- tanulmányi kirándulások támogatására,
- diákcsere és a kórus erdélyi úti költségének kifizetésére fordítottuk.

Továbbra is számítunk az Önök támogatására.

*Vak Bottyán Tehetséggondozó Közalapítvány
Kuratoriuma*

HITELEK!

18 BANK hitelei egy helyen!

CREDITHILL
Hitele költségeit megelőlegezzük!

RÉGI vagy BIZTOSÍTÁSOS HITELÉT,
VÁLTSA KI KEDVEZŐBB HITELLEL!

**VÁGÓ ISTVÁN
AJÁNLÁSÁVAL!** Hiteleink kockázatos életbiztosítás,
befektetés nélkül felvehető!

**A banki szigorítások ellenére megtaláljuk
Önnek a LEGKEDVEZŐBB HITELT,
deviza és forint alapon is!!!**

FLK-val kombinált hitel		
Például:	10 évre	15 évre
1.000.000	10.364	8.363
3.000.000	29.091	25.091
5.000.000	49.819	41.891
THM:	10,56%	10,33%

**GYORS hitelek,
rövid idő alatt
1-5 millió ft-ig**
Akár értékbecslési és
közjegyzői díj nélkül

Kedvező hitellehetőség akár 40 év futamidőre!
1 millió Ft ==> 6.557,-/hó ==> THM: 8,47%
3 millió Ft ==> 19.672,-/hó ==> THM: 7,54%
5 millió Ft ==> 32.787,-/hó ==> THM: 7,37%

Szekszárd, Garay tér 1/4.
Telefon: 74/511-428
Mobil: 30/311-1181

KÖZLEMÉNY

A Paksi Gyülekezet törvényben meghatározott kötelezettségének eleget téve közli a tisztelt felajánlókkal, hogy 2008. évben egyházunk javára magánszemélyek által befizetett személyi jövedelemadó egy százalékát, valamint a Oktatási és Kulturális Minisztérium által átutalt kiegészítő támogatást (összesen 719.854 Ft) az istentiszteletek és más egyéb hitéleti rendezvények szervezéséhez, lebonyolításához szükséges dologi kiadásokra; eszközök, anyagok vásárlására stb. fordította. Ezen kiadások a mindenki számára hozzáférhető gyülekezeti könyvelésben nyomon követhetők.

Egyházunk ezúton is köszönetét nyilvánítja minden kedves támogatóknak, kívánunk Önöknek sok örömet, boldogságot, sikert, jó egészséget.

*B. Kovács György
képviselő*

BaTuKft BA-TU Építőipari Kft.

**Teljes körű építőipari szolgáltatás
Betonvágás és betontörés munkagépekkel!**

www.ba-tu.hu

Telephely: Paks, Ipari Park

Tel./fax: 06-75/313-226

Tel.: 06-30/9372-668

E-mail: batu.epito.paks@freemail.hu

Építés, fuvarozás, gépi földmunkák

**Nincs varrógépe? Nem tud varrni?
Tud, de nem szeret? Nincs rá ideje?**

Hívjon most, ha van a ruhatárában olyan, ami javításra, cipzárcserére, igazításra, átalakításra vagy felújításra vár!

Tel: 70/528-5431, www.paksiruhaszerviz.hu

Keresse fel még ma lakóhelyéhez legközelebb lévő átvévhelyet!

20% kedvezmény minden cipzár cserére október végéig!

Óvárosban:

MÉTERÁRU-LAKÁSTEXTIL ÜZLET

(Molnárék)

Paks, Dózsa Gy. u. 25. Tel: 75/310-351

Nyitva: H-P 8-17; SZO. 8-12

Lakótelepen:

PIROSKA MÉTERÁRU ÜZLET

(MONTÁZS)

Paks, Gagarin u. 3 Tel: 20/579-0278

Nyitva: H-P 9-18; SZO. 9-12

RUHATÁRBAN PROBLÉMA? A RUHASZERVIZ MEGOLDJA!

NYUGDÍJAS HITEL

**Szeretné felújítani lakását, családi házát?
Energiatakarékosra cserélni háztartási gépeit?
Szeretne kirándulni, üdülni?**

*Vegye igénybe a nyugdíjas hitelt, 75 éves korig!
Felvehető összeg: 100 ezertől akár 1 millió Ft-ig,
futamidő: maximum 60 hónap*

**100 ezer forintnál 2 567 Ft, 500 ezer forintnál
12 831 Ft a havi törlesztő részlet**

Kamat 16%, kezelési költség 2%.

THM 23,88% a félmillió kölcsön esetében.

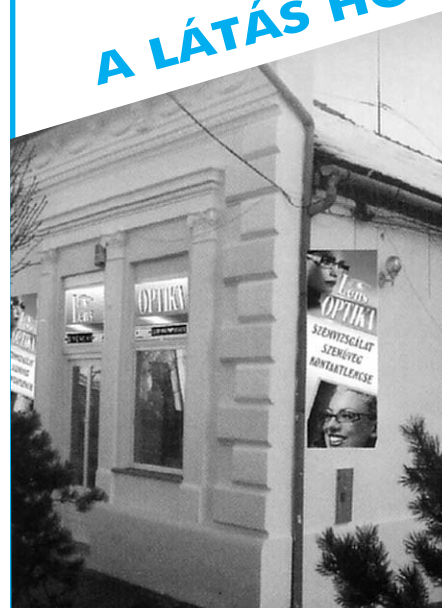
Paks, Villany u. 4. Tel.: 75/511-240

Jelen tájékoztató nem minősül ajánlattételnek. A szerződések részletes leírását az üzlet- és termékszabályzatok tartalmazzák!

Lens OPTIKA

**PAKS
Dózsa György út 20.
Tel.: 75/511-246**

**OKTÓBER
A LÁTÁS HÓNAPJA!**

**A LENS Optikában
ingyenes
látásellenőrzés
a hónap folyamán.**

**(Előzetes
időpontegyeztetés
szükséges)**

**Lens Optika
Paks, Dózsa Gy. u. 20.
Tel.: 75/511-246**